

EGYHÁZZENEI FÜZETEK

III/10.

III. SOROZAT:
EGYHÁZI KÓRUSMŰVEK

GENFI ZSOLTÁROK
CLAUDE GOUDIMEL HARMÓNIAIVAL
NÉGY SZÓLAMBAN,
SZOPRÁNBA HELYEZETT FŐDALLAMMAL

I. FÜZET

KÖZREADJA:
BÓDISS TAMÁS

A LISZT FERENC ZENEMŰVÉSZETI FŐISKOLA
EGYHÁZZENEI TANSZÉKE ÉS A
MAGYAR EGYHÁZZENEI TÁRSASÁG

1997

Tartalom

Zárójelben az 1948-as református énekeskönyv sorszámai.

Útmutató. A zsoltárok és dicséretetek beosztása ünnepkörök, ünnepek és egyéb alkalmak szerint.....	4
Bevezetés	5
A zsoltárok jelentősége.....	5
A zsoltárok istentiszteleti használata	5
A genfi zsoltárok zenei világa	6
A közreadás szempontjai	7
Előadási javaslatok	8
Homofón zsoltártételek (1565).....	9
1. zsoltár – Aki nem jár hitlenek tanácsán	11
5. zsoltár – Úr Isten, az én imádságom	12
6. zsoltár – Uram, te nagy haragodban	13
8. zsoltár – Ó, felséges Úr, mi kegyes Istenünk	14
Ó, dicsőségnek felkent fejedelme (292.).....	14
Hogy eljött az időknék teljessége (321.).....	15
19. zsoltár – Az egek beszélnek	16
22. zsoltár – Én Istenem, én erős Istenem.....	18
23. zsoltár – Az Úr énnékem őriző pásztorom.....	20
Uram, bocsásd el népedet békével (446.)	20
Hálát adok néked, mennybéli Isten (495.)	20
24. zsoltár – Az Úr bír ez egész földdel.....	21
25. zsoltár – Szívemet hozzád emelem	22
28. zsoltár – Hozzád kiáltok, kegyes Uram	23
30. zsoltár – Dicsérlek, Uram, tégedet.....	24
Uram, a te igéd nekem (231.)	25
32. zsoltár – Ó, mely boldog az oly ember éltebe'	26
A nagy király jön: Hozsánna! Hozsánna! (331.).....	27
Hallottuk, Jézus, miképpen hívogatsz (438.)	27
33. zsoltár – Nosza, istenfélő szent hívek	28
34. zsoltár – Mindenkoron áldom	30
Én lelkem, ébredj fel (439.)	32
Zengj nyelvem ékesen (289.).....	33
38. zsoltár – Haragodnak nagy voltában.....	34
Uram, bűneink soksága (208.)	35
Lelkem hozzád kíván menni (427.)	35
40. zsoltár – Várván vártam a felséges Urat	36
42. zsoltár – Mint a szép híves patakra.....	38
Ó Isten, ki a törődött Szívet (334.)	39
Jézus meghalt bűneinkért (349.)	39
Jer, lássuk az Úr keresztyét (440.).....	40
46. zsoltár – Az Isten a mi reménységünk	42
47. zsoltár – No minden népek, Örvendezzetek	43
50. zsoltár – Az erős Isten, uraknak Ura.....	44
Dicséretet mond nyelve mindennek (307.)	45
Úr Jézus idvesség fejedelme (430.)	45
51. zsoltár – Úr Isten, kérlek, kegyelmezz nékem	46
61. zsoltár – Kiáltásom halld meg, Isten.....	48
62. zsoltár – Az én lelkem szép csendesen	49
65. zsoltár – A Sionnak hegyén, Úr Isten	50

Szentlélek, végy körül bennünket (377.)	51
66. zsoltár – Örvendj egész föld az Istennek	52
67. zsoltár – Úr Isten, áldj meg jóvoltodból	54
Tenéked, Uram, hálát adok (494.)	55
68. zsoltár – Hogyha felindul az Isten	56
Tartsd meg e gyülekezetnek (2194.)	57
Ne csüggedj el, kicsiny sereg (393.)	57
Úr Isten, kérünk tégedet (431.)	57
Lelkem, adj dolgot magadnak (443.)	57
77. zsoltár – Az Istenhez az én szómat	58
80. zsoltár – Hallgasd meg, Izrael pásztora	60
81. zsoltár – Örvendezetek Az erős Istennek	62
Úr Isten, téged Szívünkől dicsérünk (169.)	63
Ó seregeknek Hatalmas királya (297.)	63
84. zsoltár – Ó, seregeknek Istene	64
Ó Jézus, mi idvességünk (437.)	65
Csak vándorút az életem (410.)	65
89. zsoltár – Az Úrnak irgalmát örökké éneklek	66
90. zsoltár – Tebenned bízunk eleitől fogva	68
91. zsoltár – Aki a felséges Úrnak Lakozik oltalmában	69
92. zsoltár – Ékes dolog dicsérni, Uram, felségedet	70
95. zsoltár – Jertek, örvendjünk mindnyájan	71
96. zsoltár – Énekeljetek minden népek	72
98. zsoltár – Énekeljetek új éneket	73
102. zsoltár – Hallgasd meg, Uram, kérésem	74
103. zsoltár – Áldjad lelkem Uradat, Istenedet	76
105. zsoltár – Adjatok hálát az Istennek	77
108. zsoltár – Úr Isten, kész az én szívem	78
110. zsoltár – Az Úr Isten monda az én Uramnak	79
111. zsoltár – Hálát adok, Uram, néked	80
112. zsoltár – Boldog az ember, ki az Istent Féli	81
113. zsoltár – Az Urat ti, ő szolgái	82
114. zsoltár – Hogy Izrael kijött Egyiptomból	83
115. zsoltár – Nem nekünk, Uram, nem nekünk engedd	84
116. zsoltár – Szeretem és áldom az Úr Istent	86
Dicsérlek téged, Idvezítőmet (290.)	87
117. zsoltár – Az Urat minden nemzetek	87
118. zsoltár – Adjatok hálákat az Úrnak	88
119. zsoltár – Az oly emberek nyilván boldogok	90
121. zsoltár – Szemem a hegyekre vetem	92
122. zsoltár – Örülök az én szívembe'	93
125. zsoltár – Akik bíznak az Úr Istenben	94
Dicséret a Szentháromságnak (245.)	94
126. zsoltár – Mikor a Siont az Isten	95
127. zsoltár – Hogyha ember házat épít	96
128. zsoltár – Boldog az ember nyilván	97
130. zsoltár – Tehozzád teljes szívből	98
Kapuk emelkedjete! (304.)	99
Dicsérlek, Uram, téged (493.)	99
133. zsoltár – Ímé, mily jó és mily nagy gyönyörűség	100
134. zsoltár – Úrnak szolgái mindnyájan	101
135. zsoltár – Áldjátok az Úr nevét	102
136. zsoltár – Dicsérjétek az Urat, Mert ő jókedvet mutat	103
138. zsoltár – Dicsér téged teljes szívem	104
Örvendjete, keresztyének (324.)	105

Úr Jézus, aki felséggel, És dicsőséggel mentél égbe (359.).....	105
139. zsoltár – Uram, te megvizsgálsz engem.....	106
141. zsoltár – Tehozzád kiáltok, Úr Isten.....	108
146. zsoltár – Áldjad én lelkem az Urat	109
150. zsoltár – Dicsérjétek az Urat, Áldjátok ő szent voltát.....	110
Függelék	111
Tízparancsolat – Emeld fel szíved, füled nyisd meg (473.).....	113
Hitvallás – Hiszek e mennybéli egy Istenben (232.).....	114
Az Úr imádsága – Mi Atyánk, ó kegyes Isten (484.) <i>Michael Praetorius</i>	115
Agnus Dei – Istennek Báránya (183.) <i>Michael Praetorius</i>	116
Úrvacsorai ének – Ó én lelkem, dicsérjed Istenedet	117
Nunc dimittis – Uram, bocsássad el (447.).....	118
Magnificat – Magasztalja az én szívem	119
8. zsoltár (polifon változat, 1564.) – Ó, felséges Úr	120
84. zsoltár (polifon változat, 1564.) – Ó, seregeknek Istene.....	122
141. zsoltár (polifon változat, 1564.) – Tehozzád kiáltok, Úr Isten	125
Betűrendes mutató.....	127

Útmutató*

A zsoltárok és dicséretetek beosztása ünnepekörök, ünnepek
és egyéb alkalmak szerint**

Ádvent: 24, 25, 40, 50, 80, 121, 307(50), 304(130).

Karácsony: 66, 89, 95, 96, 110, 117, 321(8), 324(138).

Újév: 8, 19, 65, 81.

Vizkeresztői idő: 110, 292(8), 290(116).

Böjti idő (bűnbánat): 6, 28, 32, 38, 42, 51, 61, 62, 77, 80, 91, 102, 115, 119, 121, 130, 139, 141, 208(38), 427(38).

Virágvasárnap: 24, 118, 331(32).

Nagyhét, Nagypéntek: 22, 80, 334(42), 440(42).

Húsvét és húsvéti idő: 23, 30, 33, 34, 66, 68, 92, 95, 105, 110, 111, 112, 113, 114, 116, 117, 118, 126, 135, 136, 138, 146, 290(116), 349(42).

Mennybemenetel (Áldozócsüdtörtök): 24, 47, 359(138).

Pünkösd, Szentháromság ideje: 19, 65, 67, 84, 117, 125, 135, 138, 146, 150, 245(125), 377(65).

Reformáció ünnepe: 46, 68, 89, 90, 122, 231(30), 393(68).

Reggel: 5, 92, 108, 493(130), 494(33), 495(23).

Este: 141.

Úrvacsora: 103, 289(34), 290(116), 292(8), 437(84), 438(32), 439(34), 440(42), 443(68), 446(23), 447.

Keresztelés: 430(50), 431(68).

Esküvő: 127, 128.

Temetés: 6, 23, 42, 62, 77, 90, 126, 130, 410(84).

*Hasonló útmutató található Csomasz Tóth Kálmán: Dicsérjétek az Urat című könyvének 8. oldalán – Kálvin kiadó, 1995.

**A zárójeles számok az éneklendő zsoltárdallam számára utalnak.

Bevezetés

A zsoltárok jelentősége

A zsoltáréneklés – Krisztus példáját követve – a keresztyénség kezdeteitől fogva az istentisztelet (liturgia) fontos alkotórésze. A római miserend hétről hétre változó énekei (introitus, graduale, tractus, offertorium, communio) általában zsoltárból veszik szövegüket.¹ Még jelentősebb szerepet kapott azonban a zsoltár a napszaki (hajnaltól késő estig tartó) imaórákban, ahol a rendszeresen szolozsmázó közösségek egy hét alatt énekelték végig a teljes zsoltároskönyvet. Az anglikán egyház a reggeli és esti imaórák alkalmain egy hónap alatt imádkozza végig a 150 zsoltárt.

A reformáció többi egyházaiban is a korábbiakhoz hasonló szerepet kapott a zsoltáréneklés. A Luther és munkatársai által kiadott ágendákban gyakran találunk utalást egy-egy “német zsoltár” eléneklésére, legtöbbször az istentisztelet elején. Az egyházi ünnepkörhöz, a vasárnaphoz választott introitus-zsoltár adja meg az evangélikus egyház istentiszteleteinek alaphangját az 1986-ban kiadott magyar agenda szerint.

Kálvin is nagy súlyt fektetett a zsoltárok istentiszteletben betöltött szerepére. 1536-ban – még mielőtt találkozott volna a Marot-fordította zsoltárokkal és a strasbourg-i gyülekezet zsoltáréneklésével – így ír: a zsoltárokat “az egyházban való éneklésre kívánatosnak tartjuk, amint erre példa az ógyház és Pál tanúsága... A zsoltárok tudnak arra indítani, hogy szívünket Istenhez emeljük...”² Egy további fontos gondolatot találunk az 1543-as zsoltárkönyv előszavában. A reformátor Augustinusra utal, aki ezt mondta: “senki sem tud Istenről méltóképpen énekelni, csak az, akit ő tanít meg erre. Ezért akármerre is keresgéljük körös-körül, sem jobb, sem Isten dicsőítésére alkalmasabb énekeket nem találhatunk, mint a Dávid zsoltárait... Amidőn tehát ezeket énekeljük, bizonyosak lehetünk abban, hogy e szavakat maga Isten adja a szánkba...”³ A reformátor itt még arra is tanít minket, hogy ne féljünk már megszületett, de Istentől ihletett énekeket és imádságokat ajkunkra venni és azokkal élni, hisz ezeket a szavakat is “maga Isten adja szánkba”, hogy a mi személyes imádságunkká válva mond hassuk, énekelhessük teljes szívvel. Luther nagyon hasonló gondolatot ír le 1528-ban: “bárki bármilyen körülmények között is van, talál benne (ti. a zsoltárkönyvben) olyan zsoltárokat, és igéket, melyek az ő helyzetére illenek, olyannyira, hogy ő maga sem tudott volna jobbat mondani, vagy találni.”⁴

A genfi reformátor még Luthernél is következetesebben fordult vissza az őskeresztyénséghez, amikor a bibliai szövegeket (nemcsak a zsoltárokat, hanem az újszövetségi canticumokat, a tízparancsolatot, valamint a nem bibliai szövegű apostoli hitvallást) tette az éneklés alapjává – igaz, a 16. században kedveltebb, megverselt formában. 1562-től, a teljes zsoltárkönyv megjelenésétől kezdve a genfi egyház a heti három istentisztelet alkalmával – a római rítus gyakorlathoz igen hasonlóan – folyamatos rendben, fél évenként végigénekelte a teljes zsoltárkönyvet.

A mai református zsoltáréneklés – sajnos – igen messze van ettől a fegyelmezett magatartástól. Legtöbbször ötletszerű a válogatás, így a 150-ből ma alig több, mint 20-at használnak rendszeresen a református gyülekezetek. További 10-15 zsoltár ritkábban fordul elő, de a legjobban éneklő gyülekezetek is csak a 150 zsoltár mintegy harmadát ismerik.

A zsoltárok istentiszteleti használata

A bibliai zsoltárokat leggyakrabban saját imádságainként olvassuk. Bennük csaknem minden emberi érzélem megtalálható – szeretet, harag, féltékenység, istenimádat, félelem, gyengeség stb. A zsoltárokból így az emberi élet sokfélesége rajzolódik ki előttünk, de közben mindezt imádságként élhetjük át, vihetjük gondolatainkat Isten elé. Ez lecsendesíti szívünket és előkészíti az Ige hallgatására. A liturgikus napszaki imádságok (laudes, prima, vespera stb.) elején vett zsoltárok pontosan ezt a “dramaturgiai” szerepet töltik be.

A zsoltárok azonban sok esetben nem magunkra, hanem Krisztusra vonatkoztathatók, amikor születéséről, szenvedéséről, istenségéről beszélnek prófétikus nyelven. Erről ír az ismert, mártírhálált halt protestáns lelkész, Dietrich Bonhoeffer is: “Ha mi... a zsoltárokat akarjuk olvasni és imádkozni, nem azt kell először kérdeznünk, hogy mi közülük van hozzánk, hanem, hogy mi közülük van Jézushoz.” A 22/21. zsoltár első verseit például, mint emberi életérzést ugyan vonatkoztathatjuk magunkra, de tudnunk kell, hogy senkire olyan mértékben nem volt igaz ez

¹Vö. Csomasz Tóth Kálmán: A református gyülekezeti éneklés – Ref. Sajtóosztály, 1950. 204. old.

²Memoire sur l'organisation de l'Eglise de Genève, idézi Csomasz Tóth K. i.m. 97. old.

³Az előszó magyarul megjelent a Zsoltár I. évf. 4. számában

⁴Frieder Schulz: Zsoltáréneklés a lutheránus gyülekezetekben – Magyar Egyházzene I. évf. 3. sz.

a zsoldár, mint a kereszten szenvedő Krisztusra. "A zsoldárok eme Krisztus-távlatuságát a keresztyén egyház a maga története folyamán újra meg újra éppen az istentiszteleti közösségben juttatta érvényre, ezért az istentisztelet különleges módon a zsoldárokkal való közös élés helye." – írja Frieder Schulz, aki Bonhoeffer előbbi mondatát is idézi.⁵

A zsoldárok istentiszteleti használatához ad segítséget a 4. oldalon található Útmutató, mely az egyházi év ünnepei, ünnepkörei és néhány más szempont szerint rendszerezi a zsoldárokat.

A genfi zsoldárok zenei világa

A genfi reformátor szigorú puritánsága az istentiszteleti használatban – köztudottan – csak a teljes gyülekezet egyszólamú, hangszerkíséret nélküli énekét fogadta el, de a kor zenei talaján a zsoldárdallamok gyökeret vertek és gazdagon kivirágoztak. A 16. század második felében és a 17. század első két évtizedében kb. 70 év alatt közel 1530 kórustétel és kb. 200 lantra írott tétel látott napvilágot.⁶

A kor komponistái már a korábbi, csupán 80 dallamot tartalmazó gyűjteményt is megzenésítették. Maga Louis Bourgeois, a dallamok egy részének a szerzője is kiadta saját négyszólamú letéteit, sőt a vokális feldolgozásokkal egy időben a kor legnépszerűbb hangszerén, a lanton is megszólaltak a zsoldárok.

A teljes zsoldároskönyv máig legismertebb feldolgozását Claude Goudimel adta ki először 1564-ben és 1565-ben Párizsban, aki épp a genfi dallamokkal való foglalkozás révén ismerkedett meg a hugenottákkal és tanításukkal – hogy 1572-ben, számtalan hittársával együtt mártírhalt haljon a Szent Bertalan éjszaka vérengzéseiben. Az 1564-ben megjelent kötetben a genfi zsoldár polifón feldolgozások cantus firmusa (ld. kötetünk utolsó három tételét), míg 1565-ben a túlnyomórészt tenorba helyezett fődallammal készült homofón kancionál-tételek hagyták el a nyomdát.

A zsoldárok korabeli népszerűségének egyik legfőbb oka, hogy saját korának zenei és irodalmi nyelvén születtek. Kálvin akkor figyelt fel Clement Marot-ra, amikor annak zsoldárokat megverselő francia chansonjai I. Ferenc udvarában már nagy népszerűségnek örvendtek.⁷ Ugyanakkor a dallamok a reneszánsz vokálpolyfónia stílusjegyeit viselik magukon. Legegyértelműbb ez az egyszerű, vagy kettős zárlati szinkópákban. (ld. pl. a 80 zsoldár utolsó előtti sora, vagy a 108. zsoldár első sora.) E zárlatok tulajdonképpen csak többszólamú megszólaltatásban kerülnek harmóniaiilag, illetőleg ritmikailag helyükre. (Nem helyes tehát, ha a szinkópa középső hangjai alá játszunk új akkordot!)

A nagy svájci reformátor halálát követő 150 éven belül hazája református gyülekezeteiben gyakorlattá vált a többszólamú zsoldáréneklés a teljes gyülekezet részvételével. 1791-ben így mutatja be az ottani zenei életet egy német muzsikusz: "Soha semmi nem hatott úgy rám, mint az itteni négyszólamú egyházi ének. Az egész gyülekezet négy szólamra, az énekeskönyvben a szövegek mellett kinyomtatott hangjegyek szerint éneklő a reformátusoknál szokásos zsoldárdallamokat. Leánykák és fiúk éneklő a diszkántot, felnőtt nők az altot, férfiak a tenort és a baszszt... Aki csak a mi megszokott, tisztátalanul nyekergő egyszólamú éneklésünket ismeri, alig tudja elképzelni az ilyen négyszólamú, több száz, és mindenfajta életkorhoz tartozó ember által énekelt zsoldározásnak méltóságát és erejét."⁸ Erdemes tudnunk, hogy a dallamok megtanulásának érdekében "az ifjúság konfirmációi fogadálmához pedig hozzákapcsolták azt a kötelezettséget, hogy életük fogytáig minden vasárnap a két istentisztelet után egy-egy órahosszat gyülekezeti karéneklést gyakorolnak."⁹

Ezzel a zenei gyakorlattal találkozhatott Maróthi György a 18. század harmincas éveiben svájci tanulmányútja során. Hazatérve ezt a mintát próbálta meghonosítani, melynek kapcsán 1743-ban megjelent a "Harmóniás zsoldár". Terveit korai halála miatt nem tudta megvalósítani, s bár a kollégiumi diákéneklésben tovább élt az egyszerű többszólamúságnak egy primitív változata, népünk megmaradt az egyszólamú, legfeljebb orgonakíséretes zsoldáréneklés talaján.

⁵ld. a 4. jegyzetnél

⁶Markus Jenny: A reformátusok hozzájárulása a XVI-XVII. századi gyülekezeti énekhez és egyházzenehez – Magyar Egyházzene II/4.

⁷Ld. Csomasz Tóth Kálmán: A református gyülekezeti éneklés, 205. old.

⁸Az idézett mondatok Johann Friedrich Reichardt tollából valók. Idézi Csomasz Tóth Kálmán: Maróthi György és a kollégiumi zene 32. old – Akadémiai Kiadó 1978.

⁹Csomasz Tóth Kálmán i.m. 33. old.

A közreadás szempontjai

A református karéneklés e századi éledése során még nem fedezte fel eléggé a 16. századi zsoltárfeldolgozásokban, de elsősorban az 1565-ös kancionál-letétekben rejlő kincseket. Ennek legfőbb akadályja a szólámfelrakás volt, hiszen a zsoltárok fődallamát nagyrészt a tenor hordozza, mely a mai magyar vegyeskarok leggyengébb szólama.

Külföldi – részben svájci – minta nyomán adjuk most közre 68 zsoltárdallam feldolgozását, tenorból szopránba helyezett cantus firmussal, de a goudimeli harmóniakat megtartva. Sok esetben (dőlt betűkkel szedve) a református énekeskönyvből kihagyott verseket is közöljük, valamint a zsoltárdallamokra énekelhető más (ünnepi és alkalmi) dicséreteket. A függelékben egyéb istentiszteleti használatra szánt énekek találhatók. Kálvin istentiszteleti rendjéhez hozzátartozott a Tízparancsolat, a Hitvallás, úrvacsoravétel után pedig a Nunc dimittis éneklése, ezeket kiegészítettük két német énekkel Michael Praetorius feldolgozásában, valamint egy zsoltárdallamú úrvacsorai énekkel és a Magnificattal. A függelék utolsó három tétele az 1564-es polifon zsoltárkiadásból való. Önállóan is énekelhetők, de javasoljuk a homofón változattal való versszakonként váltott éneklését is (a strófákat is így válogattuk össze). Ez a három tétel csak mintát és ösztönzést szeretne adni más polifon zsoltártételek felfedezéséhez.

Jelen kiadásunkban tehát Goudimel eredeti (1565-ös) basszusmenetei megmaradtak, a fődallam a tenorból átkerült a szopránba, a harmónia többi hangjai a két középső szólamba kerültek, figyelembe véve a korabeli szólámvezetés szabályait és az énekelhetőség követelményeit. Az egész tétel a gyülekezeti éneklésnek megfelelő magasságba került. A Goudimeltől származó szoprán cantus firmus-szal készült zsoltárok a következők: 28, 30/139, 34, 40, 61, 77, 81, 117, 146.

A két felső szólam között néha található szólamkereszteződés, mely Goudimel eredeti (szoprán dallamú) letéteinél is előfordul. Orgonakíséret esetén a szoprán fölé kerülő alt szólam hangjai kihagyhatók, vagy oktávval mélyebben játszhatók.

A zsoltársorokat a régi kiadásokban egységnyi szünetjelek tagolták. (Kis és nagy cezúrát nem ismertek.) Az eredeti kiadásban található egységnyi szünet helyett – mivel az félreérthető – ütemvonalal jelezzük a sorvéget. Célunk ezzel, hogy az előadónak szabadságot adjunk a sorok tagolását illetően, akár a jelenlegi református énekeskönyv jelzéseire, akár saját zenei érzékére hagyatkozunk.

Fentebb említettük már, hogy a zsoltárok dallamai a reneszánsz vokálpolifónia talaján fogantak, annak zenei jegyeit viselik magukon.¹⁰ A már említett szinkópás zárlati formulák mellett másik egyértelmű stílusjegy a szintén zárlati helyeken előforduló völgymotívum (V zárlat). A korabeli kottairási gyakorlat nem jelölte az itt előforduló félhanglépéseket. Ezt a szokást Goudimel kiadása is követi: néhány, igen ritka kivételtől eltekintve egyetlen zárlati helyen sem találunk a hang elé kiírt módosítójelet – *sem a fődallam, sem a kíséret szólamaiban*. Minden más, ettől eltérő alterációt viszont pontosan jelöltek a kottában.¹¹ A kottafejek alatt ill. fölött közölt módosítójelek (diézisz) alkalmazását a fenti megjegyzések alapján magunk is javasoljuk, de az eredeti kottában nem szerepelvén, nem kerültek a hangok elé. Másrészt e manapság igen kényes kérdésben nem akartunk kényszerítő megoldást alkalmazni, legfontosabbnak tartván a gyülekezet egységes, vívőerős éneklését, valamint azt, hogy a dallamok alatt a helyes harmóniak szóljanak.¹²

A reneszánsz harmóniavilágban igen gyakori a keresztállás. (Rejtett félhang-, vagy tritonus-lépés, mely két szólam között oszlik meg). Néhány, mai fülnek nagyon szokatlan keresztállást kihagytunk, mások (pl. a 33. zsoltár közepén az ismétlődő sorok között) nehézség esetén szintén elhagyhatók.¹³

A korabeli kottákban nem találunk ütemvonalakat. A kiadványunkban található ütemvonalak (az utolsó tételek kivételével) nem ütemeket, hanem sorokat tagolnak. A kottában a hang elé kitett módosítójelek ennek következtében csak arra, és az azt közvetlen követő (ismétlődő) hangra érvényesek. Ennek ellenére több helyre biztonsági okból elhelyeztük az alteráció feloldását.

¹⁰Ld. erről részletesebben Karasszon Dezső írásait (Nem tilos a kereszt – Magyar Egyházzene I. évf. 3. sz., Mérleg – „...eleitől fogva...” ReZem 024)

¹¹A fentiek illusztrálásaként utalunk a 92. zsoltárra. Mind a négy sor V zárlatai jelöletlenek, ugyanakkor 6 más módosítás található csak ebben a rövid zsoltárban. A harmadik sor tenor szólamában a “g” előtt először szerepel a kereszt, majd 3 hanggal később a zárlatban nem. (Ütemvonal eredetileg nem lévén a módosító hang csak megismételt hang esetén lenne tovább is érvényben. Az énekelhetőség ugyanakkor kizárja a zárlat kereszt nélküli éneklését, ha korábban “gisz”-t énekelünk.) A további hasonló példák felkutatását az olvasóra bízunk.

¹²A témával kapcsolatban még egy megjegyzést teszünk: ha a kíséret szólamokban helyesnek érezzük a diézisz használatát (erről fülünkkel meggyőződhetünk), akkor a zenei logika szerint azt a felső, fő dallamban is alkalmaznunk kell, kiváltképpen, ha a gyülekezet is így szokta énekelni.

¹³A reneszánsz harmóniavilágról ld. Bárdos Lajos alapvető művét (Modális harmóniak – Zeneműkiadó 1979)

A zsoltárok eme hang hang elleni letéteiben Goudimelnél csak kétféle ritmuselem (rövid és hosszú) szerepel. Kivétel ez alól néhány zsoltár (pl. az 1. és a 89.), ahol mordent-szerű, apró zárlati díszítéseket is alkalmaz a szerző. Ezeket a díszítéseket nem vettük át jelen közlésnél, nem akarván bonyolultabbá tenni a kottaképet. Ugyanakkor ilyen, stílusba illő díszítések bármelyik zsoltárban alkalmazhatók a korabeli gyakorlat szerint.

A szövegek közlésénél és a versszakok számozásánál az 1948-as református énekeskönyvhöz igazodtunk. Az ebben az énekeskönyvben nem közölt zsoltár-versszakokat dőlt betűvel különböztettük meg.

A hangnemeket a gyülekezeti éneklés lehetőségei szerint választottuk meg, így a négyszólamú letétek egy-szersmind gyülekezeti ének kíséretként is használhatók.

A lejegyzésben a tenor szólam felső határhangjai (egy-két, Goudimeltől származó eset kivételével): esz'-e'. A basszus szólam alsó határhangja: E-F. A kis kották könnyített szólamvezetést jelölnek. Önálló kóruséneklés esetén tanácsos fél, vagy egész hanggal feljebb transzponálni.

Az énekszövegeket és forrásuk megjelölését az 1948-as református énekeskönyvből vettük át.

Előadási javaslatok

A genfi zsoltárok itt közölt feldolgozásai természetesen elsősorban négyszólamú vegyeskarra készültek, azonban sok más előadási lehetőség kínálkozik. Ezek közül néhányat alább javasunk:¹⁴

1. Háromszólamú vegyeskar (szoprán-alt-basszus) orgona (harmónium) kísérettel. (A hangszer harmóniakitöltő szerepe révén pótolja a hiányzó tenor szólamot.)
2. Kétszólamú egynemű- vagy vegyeskar kíséret nélkül. (Szoprán és basszus szólamok a megfelelő oktáv-regiszterben.)
3. Kétszólamú nőikar (szoprán-alt) orgona (harmónium) kísérettel. (A hangszer szintén harmóniakitöltő szerepet játszik.)
4. A fenti szólambeosztások bármelyike kiegészítő dallamjátszó hangszerekkel. (A hangszerek pótolhatnak hiányzó énekes szólamot, vagy együtt játszhatnak az énekelt szólamokkal.)
5. Szólóének orgona, vagy más hangszer kíséretével.
6. Gyülekezeti ének orgona (harmónium) kísérettel. (Előnye, hogy az eredeti harmóniakészlettel kísérhetjük a gyülekezet énekét. Természetesen hasonló stílus körben mozgó letéteket bárki készíthet, vagy egy-két akkord erejéig módosíthatja az itt közöltet.)

A fenti megoldásokat egymást váltva is alkalmazhatjuk, változatosabbá téve a strófikus éneklést. Ez a változó előadás a középkor óta ismeretes ún. alternatim praxis, mely szerint az egymást követő versszakokban változhat a gyülekezet (egyszólamú) és a kórus (többszólamú) éneke, vagy a kórus homofón és polifón éneke – ez utóbbira adunk javaslatot, például a 8, 84. és 141. zsoltár esetében, melyeknek polifón változatát a kotta végén közöljük.

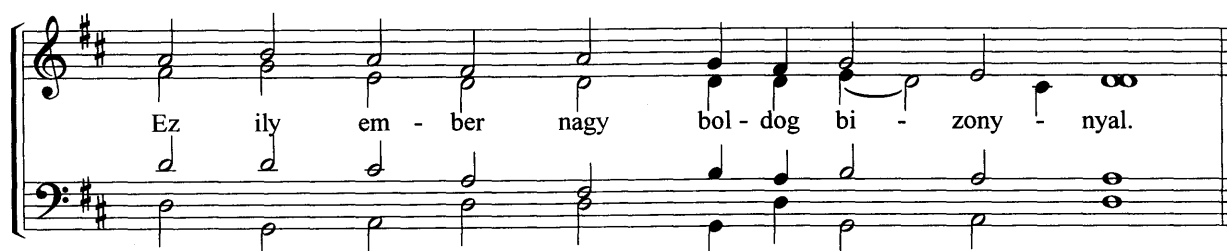
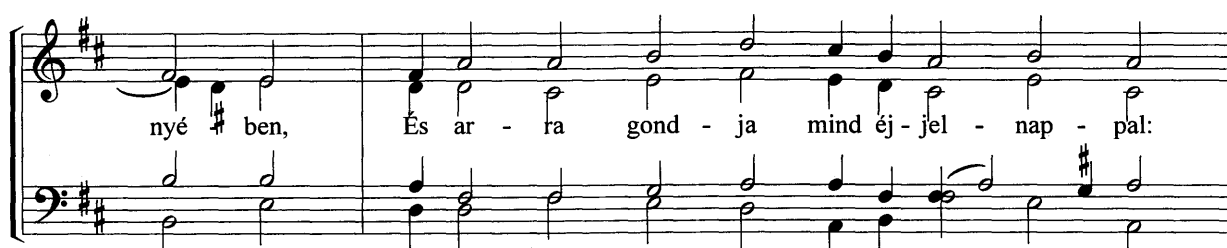
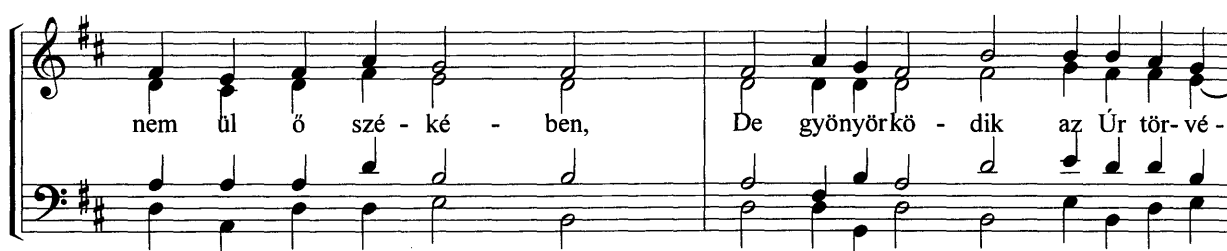
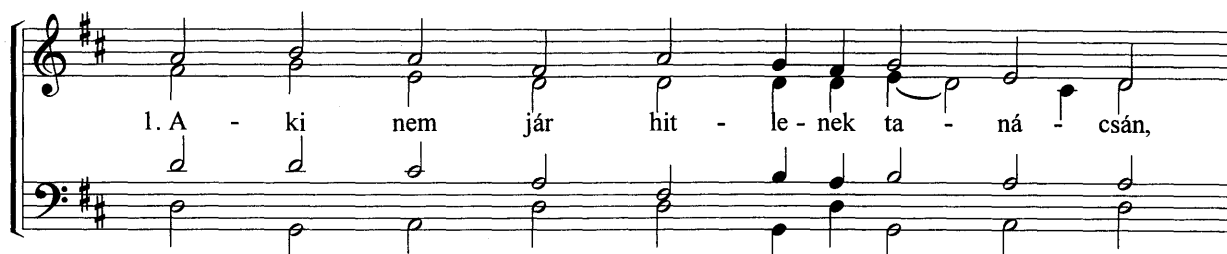
Budapest, 1997. húsvétja

Bódiss Tamás

¹⁴Maróthi a következőket javasolja: "A Tenor (itt szoprán) mellett legszükségesebb a Bassus: és a másik kettőt úgy kell énekelni, ha Tenor és Bassus éneklők elegenden vannak. ... a Bassus mindegyiknél erősebb legyen egy kevéssel: azután a Tenor, leggyengébb pedig az Altus és Discantus." (Idézi Csomasz Tóth Kálmán: Maróthi György... 103. old.)

HOMOFÓN ZSOLTÁRTÉTELEK (1565)
ÉS ZSOLTÁRDALLAMÚ DICSÉRETEK

1. ZSOLTÁR

2. Mert ő olyan, mint a jó termő fa, Mely a víz mellett vagy on plántálva,
Ő idejében meg hozza gyümölcsét, És el nem szokta hullatni levelét:
Ekképpen amit ez ember végez, minden dolgában megyen jó véghez.
3. De nem így en vannak a gonoszak: Hanem mint az apró por és polyvák,
Melyek a széltől széjjel ragadtatnak: Így az ítéletben meg nem állhatnak.
A gonoszok, és kik bűnben élnek, Az igazak közt helyet nem lelnek.
4. Mert az Isten ismeri útukat, Az igazaknak ér ti dolgukat;
Azért mindörökké ők megmaradnak; De akik csak a gonoszságban járnak,
Azoknak nyilván mind elvész útuk: Mert Istennek nem kell az ő dolguk.

5. ZSOLTÁR

1. Úr Is - ten, az én i - mád - szá - gom, Kér - lek, ve - gyed fü -

le - id - be, És hall - gass meg ké - ré - sem - be'!

Én Is - te - nem és én ki - rá - lyom, Értsd meg mon - dá - som!

2. Tekintsd meg esedezésem, És halld meg kiáltásomat,
Midőn hívlak, királyomat! Meghallgatod én könyörgésem, Bizonyal hiszem.
3. Jó reggel meghallgatsz engemet, Uram, még virradta előtt,
Idején a nap hogy feljött; Elődbe számlálom ügyemet, Várván kegyelmet.
4. Mert egyedül te vagy oly Isten, Kinek a gonoszság nem kell;
És aki gonosz bűnben él, Nem mehet hozzád semmiképpen, Míg élek vétekben.
5. A kábák és az esztelenek Nem állhatnak színed előtt;
Gyűlölsz minden gonosztévőt, És tőled távol üzettenek Az illetének.
6. Akik csak hazugságot szólnak, A gyilkosokat, orvosokat
Szörnyen elvesztet azokat; Kik embert hamisan megcsálnak, Megutáltatnak.
7. Én pedig nagy jó reménységgel Bémegyek szent templomodba,
És imádlak szent házádba'; Nagy jóvoltodért félelemmel Szolgállak szívvel.
8. Uram, vezérelj igazságban Ellenségimnek láttokra,
Kik igyekeznek káromra; Oktass, hogy a te útaidban Járhassak jobban.
9. Mert szájukban nincs egy igaz szó, Szívük teljes nyavalyával,
Ő nyelvük szól álnoksággal; Torkuk oly, mint a nyílt koporsó, Hol nincs semmi jó.
10. Büntesd meg, Uram Isten, őket, Tedd semmivé tanácsukat,
Rontsd el ő találmányukat; Kik ellenkeznek, verd meg őket, A pártütőket!
11. És hogy azok mind örüljenek, Akik bíznak csak tebenned,
Szívükből szeretik szent neved: Engedd, hogy vígan Felségednek Énekeljenek.
12. Az igazat mert te megáldod, Te nagy irgalmasságoddal
Körülveszed, mint paizzsal; A gonosz ellen őt megtartod, És oltalmazod.

6. ZSOLTÁR

1. U - ram, te nagy ha - ra - god - ban, Mely mi - att va - gyok bú - ban,

En - ge - met ne feddj meg! És ha - ra - god - nak tü - ze,

Szűn - jék meg se - bes - sé - ge, Mely - ben ne bűn - tess meg!

2. Nékem, Uram, légy irgalmas, Mert vagyok nagy fájdalmas. Ne hagyj, Uram, kérlek!
Gyógyítsd meg sérelmimet, Elrettent tetemimet Újítsd meg, hogy éljek!
3. Lelkem igen háborodik, Ínségiben bánkódik, Keservek szívemben:
Uram, meddig hagysz engem Ily erősen veszködnöm E nagy gyötrelemben?
4. Térj, Uram, kegyesen hozzám, Mert, jaj, elfogyatkozám! Te nagy irgalmadból
Szánj meg nagy nyavalyámban És keserves kínomban: Ments meg a haláltól!
5. *Mert ha mindnyájan meghalunk, S e világból kimúlunk, Nincs emlékezeted
Senkinél a halálban. Fekvén a koporsóban, Ki dicsérne téged?*
6. Elfáradtam bánatimban, Egész éjjel sírtomban; Könnyhullatásimmal
Nedvesítem ágyamat, Áztatom nyoszolyámat Sűrű siralmimmal.
7. Én szomorúságim miatt Én két szemem elsorvadt És elhomályosult;
Ezt szerzik ellenségim, Vigadnak gyűlölőim, Min szívem elbúsult.
8. Azért éntőlem menjete, Kik gonoszságban éltek; Távozzatok innen!
Mert az Úr kiáltásom, Meghallgatá sírásom, És bevön kedvében.
9. Könyörgésem meghallgatja Az Úr, és elfogadja Én imádságomat,
És amit tőle kérek, Minden jókat megnyerek, Úgy kívánja jómat.
10. Azért minden ellenségim És én háborgatóim, Pironkodjatok el!
Már mind hátra térjete, És megszégyenüljete Nagy hirtelenséggel!

8. ZSOLTÁR

1. Ó, fel - sé - ges Úr, mi ke-gyes Is - te - nünk, Mely csu - dá -

la - tos a te ne - ved né - künk! Nagy dí - cső - sé - ged ez e -

gész föld - re Ki - ter - jed és fel - hat az e - gek re.

2. Dicsérnek téged még a csecsszópók is, Szájukban viselik nevedet ők is,
Kik által ellenséget megejtesz, És bosszúállót megszegyenyítesz.
3. Nagy voltát ha megnézem dolgaidnak, Melyeket a te kezeid formáltak,
Az eget, holdat, a fényes napot, És szép renddel a sok csillagokat:
4. Csudálván mondom: micsoda az ember, Ki tőled ennyi sok dicsőséget nyer?
De micsoda az embernek fia, Kiről felségednek van ily gondja?
5. Az angyaloknál noha egy kevéssé Kisebbé tőd, de nagy dicsőségessé
Teremtéd ötet és magasztalád, Nagy dicsőségre felkoronázád.
6. Kezed munkáin ötet úrrá tevéd, Hogy azokkal bírna, néki engedéd,
Valamit e világra teremtél, Mindeneket lába alá vetél.
7. Juhot, ökröt és egyéb állatokat, A hegyen és völgyön élő vadakat,
Kik az erdőkön széjjel legelnek, Avagy sík réten, mezőn tengenek.
8. És a repeső égi madarakat, Kik hangicsálnak szép melódiákat,
És sok halait a nagy tengernek Adád birtokába az embernek.
9. Ó, felséges Úr, mi kegyelmes Urunk, Mely csudálatos a te neved nálunk!
Felségednek mely nagy dicsősége, Mellyel teljes e föld kereksege.

292. dicséret (szöveg: Losontzi István)

1. Ó, dicsőségnek felkent fejedelme, Úr Jézus Krisztus, hívek segedelme,
Kit az Úr Isten rendelt váltságra S felemelt bölcsen nagy méltóságra:
- 1a. Felékesített, mint drága ruhával, A Szentléleknek bő ajándékával,
És reád bízván az idvességet, Adott válladra hármass tisztséget.
2. Te vagy az Úrnak egy FŐPRÓFÉTÁJA, Te vagy titkának világos táblája,
Ki megjelentéd nagy indulatját, A váltság felől szent akaratját:
- 2a. Hogy akik még nagy sötétben volnának, Az igazság napjára találának
És általlátnák, mint napnak fényét Az idvességnek igaz ösvényét.

3. Te vagy az Úrnak megszentelt FŐPAPJA, Általad költ fel jókedvének napja,
Ki szent testednek áldozatjával Válságot nyertél annak árával.
- 3a. Szent érdemednek most is jelentése Olyan, mint szádnak drága könyörgése,
Ez által szíved valamit kíván, Az Úr megadja néked azt nyilván.
4. Te vagy az Úrnak felkent nagy KIRÁLYA, Kinek vettetek mindenek alája,
Aki népedet tiszta igéddel, Oktatod s vezérled Szentlelkeddel.
- 4a. Minden ügyében felállasz mellette, Ellenségivel harcolsz ő helyette,
Minden veszélyét karod elhajtja S az idvességben végig megtartja.
5. E nagy királynak nálam is zálogja, Igaz hit által én is vagyok tagja,
Őtet ismerem, mint fő Uramat És keresztyénnek vallom magamat.
- 5a. Áldott nevéől bátran vallást tészek, Szent törvényének követője lészek,
Lelkem és testem hálaadással, Némie vallom hív ajánlással.
6. Mivel hivatam lelki vitézségre, Míg lelkem eljut a várt dicsőségre,
Ellenségimnek dühösségökkel Harcolok bátran igaz lélekkel.
- 6a. A bűn s test ellen holtig törekedem, Szép koronámat másnak nem engedem,
Hogy harcom után diadalommal Együtt örüljek az én Urammal.
7. Te pedig, híveidnek szemefénye, Úr Jézus Krisztus, életem reménye,
Vedd fel szolgádat erős karodra, És vigyázz énrám, gyenge juhodra.
- 7a. Oktass és taníts hathatós igéddel, Biztass, erősíts a te Szentlelkeddel,
Hogy végre pályafutásom után, Hozzád mehessek az élet útján.

321. dicséret (szöveg: Szőnyi Benjámin)

1. Hogy eljött az időknék teljessége, Bétölt már minden szentek reménysége;
Kit régtől fogva minden szent vára: A Fiú testet öltött magára.
- 1a. Nyilván lett hozzánk Isten jószándéka: Ím, emberek közt van az ő hajléka;
E világ épen már-már megavult, De Jézus eljöttével megújult.
2. Uraknak Ura értem lett szolgává, Tévé én dolgom a maga dolgává.
Ami a testnek nem volt lehető, Elvégzi Jézus, mindent tehet ő.
- 2a. Ó, mint szerette Isten e világot! Számára nevelt egy szép szál virágot.
Ma fakadt fel az élet kútfeje, És megvirágzott Áros vesszeje.
3. Ez által a kegyelmi frigy felépült, Hogy halál árnyékában amely nép ült,
Láthasson szép nagy világosságot, A bűnös is nyerhessen válságot.
- 3a. Eljött, hogy a békességet hirdesse, Hogy az elveszett juhot megkeresse,
Hogy az ördögnek dolgát elrontsa, Hogy értem drága vérént kiöntsa.
4. Ó, Isten, hozzám kötéd így magadat, Hogy értem küldéd világra Fiadat,
Sok gonoszságom nem tekintetted, Veszendő sorsom szívedre vetted.
- 4a. Nem gondolál szent gyönyörűségeddel, Csak azzal, hogy jót tégy ellenségeddel;
Csuda, hogy annak Istene lettél, Kinek teljességgel nem kellettél.
5. Már megítélted szegény lelkem perét, Rám árasztottad szerelmed tengerét;
Végét nem érem én e mélységnek, Angyalok is csak rebegnek ennek:
- 5a. Ó, nagy szeretet, melyhez hasonló nincs! Ha lett volna még Istennél nagyobb kincs,
Nem tartózkodott volna iránta; Ez volt a legtöbb: nékem ezt szánta.
6. E kedves vendéget már mint fogadjam? Dávid fiának immár mimet adjam?
Ha nincs a vendégházakban helyed, Imhol van szívem, itt hajtsd le fejed.
- 6a. Hagyd ott a barmot, jászolt és istállót, Hadd nyerjelek meg, mennyből hozzám szállót!
Itt szállj, galambom, karjaim készek, E száraz fán vár egy üres fészek.
7. Kereslek, Uram, engem te is keress; Szeretlek, tudod, ó hát te is szeress!
Tedd egy szívvé szívemet szíveddel, Ejts rabul engem hívó szemekkel.
- 7a. Vonj, hogy Atyádhoz általad mehessek, Éljen bennem, benned hogy én is élhessek!
Ó, Uram, tőled hová mehetnék? Elveszném, tiéd ha nem lehetnék.

19. ZSOLTÁR

1. Az e - gek be - szé - lik És nyil - ván hir - de - tik

Az Úr - nak e - re jít. Az ég meny - nye - ze - ti

Szé - pen ki - je - len - ti Ke - zé - nek mun - ká - it.

A na - pok egy - más - nak Tu - do - mányt mu - tat - nak

Az ő böl - ces - sé - gé ről, Egy éj a más éj - nek

Be - szél az Is - ten - nek Ő nagy di - cső - sé - gé ről.

2. Nincs szó, sem tartomány, Holott e tudomány Nem prédikáltatnék;
Mindenfelé mégyen E földkerekségen Beszédük ezeknek.
Írásuk kimégyen Mind e világ végén, Holott a fényes napnak
Hajlékot az Isten Helyheztetett szépen Ő lakó szállásának.
3. Melyben, mint vőlegény, Reggel felkél szépen, Ő ágyasházából,
És ugyan örvendez, Mint az erős vitéz, Ha futásra indul.
Az égnek egy végén Felkél és elmégyen Gyorsan a más végére;
Sehol semmi nincsen Ő hévsége ellen, Ki magát elrejthesse.
4. Az Isten törvénye Tiszta, ő beszéde Lelkeket megtérít;
Hűség bizonyysága, Kisdedeket abba' Bölcsességre tanít.
Ő parancsolati, Igazak mondási, Mik szívet vigasztalnak,
Minden ő törvényi, Tiszták szent beszédi, Szemet világosítanak.
5. Az Isten félelme Tiszta, mindörökké Megmarad és megáll.
Az ő ítélete Igaz mindenekbe', Teljes nagy jóssággal.
Aranynál ezüstnél, És drága köveknél Sokkal becsületesebb;
Ő szerelmessége, És gyönyörűsége A méznél is édesebb.
6. Aki szolgál néked, Tanul, Uram, tőled Nagy jó tanulságot.
És ha azt megtartja, Jól leszen ő dolga, Mert veszen jutalmat.
Ki tudná bűneinek, Számát esetinek, És ki gondolhatná meg?
Én sok bűneimet, titkos vétkeimet, Uram, nekem bocsásd meg!
7. Szolgádat őrizd meg, Kevélységtől tartsd meg: Ne essék e bűnbe,
És én tiszta lészek, Semmi bünt nem tészek, Járván te kedvedbe'.
Szájamnak szólása, Szívem gondolatja Kedves légyen tenéked!
Adjad, ó, én Uram, Kösziklám, megváltóm, Hogy ne vétsek ellened!

22. ZSOLTÁR

1. Én Is - te - nem, én e-rős Is - te - nem! Mi - ért hagyál el ennyi-re en - gem?

Ki - ál-tá-somtól a se-ge - de - lem Nagy tá - vol va - gyon.

Én ki-ál-tok te - hozzád egész na-pon, De mégsem fe-lersz meg, nincs ki megtartson;

Még éj-jel sem hallga-tok semmi mó - don Ez ín - ség - ben.

2. De te szent vagy és az Izráelben Te szentséged megmarad mindenben;
Dicsértetel e gyülekezetben Szívvel, lélekkel.
A mi régi atyáink teljességgel Tebenned bíztanak jó reménységgel,
Szükségükben őket segedelmeddel Megtartottad.

3. Ha ők szívből kiáltottak hozzád, Mindjárt őket megszabadítottad;
Benned bíztak, és őket nem hagytad Esni szégyenben.
Én nem vagyok ember, de féreg lévén, Minden népeknél vagyok nevetségben:
Csúfolnak, utálnak és megvet minden, És keserget.

4. Aki lát, minden csúfol engemet, Száját elvonssza, szól merő mérget,
Fejét rázza, hunyorgatja szemét Reám néz szörnyen,
Mondván: ez ember bízott az Istenben, Szabadítsa meg azért őtet innen;
Ha szereti az Isten, néki legyen Segítségül.

5. Hogy te engemet anyám méhéből Kihozál, ottan segedelmem lől,
Csecsemő koromban is egyedül Csak benned bíztam.
Sőt, mihelyt anyám méhéből származtam, Istenem voltál, reád támaszkodtam,
Bátorsággal tehozzád ragaszkodtam, Én Istenem!

6. Ne távozzál azért messze tőlem, Ne hagyj el, mert nagy az én gyötrelmem!
Nincs segítóm, és az én sérelmem Nem fáj senkinek.
Sok erős bikák engem körülvettek, A básáni nagy ökrök reám törnek,
Megölni, megtaposni igyekeznek Nagy méltatlan.
7. Az ő szájukat én reám tátván, Mint ragadozó, sívó oroszlán,
Agyarkodnak, hogy engem torkukban Béfalhassanak.
Könnyhullatásim, mint a vizek, folynak, Én csontjaim helyükből kimozdulnak,
Szívem, mint viasz olvad, belim fájnak Sebek miatt.
8. Mint cserép, minden erőm elszáradt, Száraz nyelvem az ínyemhez ragadt;
Porba vetél engem, érzem kínját Halál mérgének.
Mert engemet sok ebek körülvettek, Gonosz népek ellenem összegyűltek,
Kezeimet és lábaimat ezek Általszúrták.
9. Én csontjaimat megolvashatnák, Szörnyű szemeket reám fordítanak,
Kínomban nem szánnak, de gúnyolnak, Úznek csúfságot.
Elosztották egymás közt én ruhámat, És öltözetemre vetettek sorsot,
Hogy abból ne metélnének foltokat Osztván részre.
10. Azért tőlem, Uram ne légy messze, Ne késsél, életemnek ereje!
Kérlek, siess, tekints inségemre: Légy segedelmül!
Mentsd meg életem az éles fegyvertől, Védelmezz meg e sok dühös ebektől,
Egyedül-voltomat mentsd meg ezektől, Jóvöltodból!
11. Tarts meg az éh oroszlán torkától, És az egyszarvú fenevadaktól,
Mik mostan körülvettek nagy mordul, Ó, tarts meg engem!
Melyért nevedet híven hadd dicsérem, Az én atyámfiainak hirdetem,
És e szent gyülekezetben tisztelem Felségedet.
12. Istenfélők, dicsérvétek őtet, Jákób fiai, áldjátok nevét;
Izrael népe, féld e Felséget, Mint Istenedet!
Mert nem utálja a szegénynek ügyét, És tőle el nem fordítja szent színét,
De ha kiált, meghallgatja kérését Nagy kegyesen.
13. Azért dicséretem rólad leszen Minden előtt a gyülekezetben,
És én fogadásim semmiképpen Meg nem töretnek.
A szegények esznek, megelégesznek, Téged az Istent keresők dicsérnek,
Él az ő lelkük, és benned örvendnek Mindörökké.
14. E földi népnek minden serege Az Úrhoz gyűl ez emlékezetre,
És a pogányoknak nemzetsége Néki hajt fejet.
Mert egyedül az Úr bír mindeneket, Övé az ország, és a pogány népet
Bírja, rajtuk megmutatván erejét Kezeinek.
15. A kövérek, kik megelégedtek, És kik már porrá lenni készültek,
Dicsérnek téged minden szegények És nyomorultak,
És maradéki mindnyájan azoknak Néked szolgálván, térdet-fejet hajtnak
És firól-fira téged ők uralnak, Ó, nagy Isten!
16. Minden nemzetek a jövődőben Te igazságodat dicséretben
Tisztelik, magasztalják szívükben Az egész földön.

23. ZSOLTÁR

1. Az Úr énné - kem ö - riző pász-to - rom, A - zért sem - mi - ben meg nem fogyatko - zom.

Gyö - nyő-rűszép me - zőn en-gemet él - tet És szép ki - es fo - lyó víz-re le-gel - tet;

Lel - kemet meg-nyug-tat-ja szent ne-vé # ben És vezér - len - gem i-gaz-ös-vényé - ben.

2. Ha a halál árnyékában járnék is, De nem félnék még ő sötét völgyén is,
Mert mindenütt te jelen vagy én velem, Vessződ és botod megvigasztal engem,
És nekem az én ellenségim ellen Asztalt készítesz, eledelt adsz bőven.

3. Az én fejemet megkened olajjal, És engemet itatsz teljes pohárral;
Jóvoltod, kegyességed körülvészen És követ engem egész életemben.
Az Úr énnékem megengedi nyilván, Hogy mind éltiglen lakjam ő házában.

446. dicséret (szöveg: Szentgyörgyi Kemény János)

1. Uram, bocsásd el népedet békével, Idvezítésed kívánt örömeivel,
Mert megtaláltuk, amit lelkünk kedvel, Megragadjuk hittel s nem bocsátjuk el;
Már ő miénk, mi vagyunk az övéi, Véle egy testek, java részesei.
2. Élünk e gyarló testben többé nem mi, Hű szerelmétől nem szakaszt el semmi.
Ó, Jézus, gyenge hitünket neveljed, Te magad lelkünk az égre emeljed,
Hogy így lelkünket az ég dicsó vára Fogja be, annak örökös javára.

495. dicséret (fordította: Szenci Molnár Albert)

1. Hálát adok néked, mennybéli Isten, Szent Fiadnak, a Krisztusnak nevében,
Hogy engemet ez éjjel megőriztél, Minden veszedelemtől megmentettél;
Tartsd meg, kérlek, e napon is életemet, Büntől s minden kártól ments meg engemet.
2. Magam, Uram, ajánlom szent kezédbe, Mind testem, lelkem vedd őrizetédbe,
Szent angyalidat ne vedd el mellőlem, Szent Lelked se távozzék el én tőlem,
Hogy vakmerő bűnöktől ma is menten Megőriztessék épen testem, lelkem.
3. Könyörgök, Uram, minden emberekért, De főképen a hív keresztyénekért,
Minden rokonimért, kik téged félnek, Akik vagy itt, vagy messze földön élnek;
Minden gonosztól őket is őrizd meg, És minden javaiddal látogasd meg.
4. A szegény rabokat és betegeket, Kik inségükben óhajtnak tégedet,
Uram, vigasztald meg bágyadt szívükben, Szenvedésükből mentsd ki kegyelmesen;
És térítsd meg a szegény bűnösöket, Add, hogy jó véghez vigyük életünket.

24. ZSOLTÁR

1. Az Úr bir ez e-gész föld - del, És min-den ben - ne é - lők - kel;

Ö - vé a föld-nek ke-rek - sé ge, Mit a ten-ge - ren é - pí - tett,

Fo - lyó - vi - zek-kel kö - rül - vett, Mely - ben meg - lát-szik böl-cses - sé ge.

2. Ki mégyen fel a szent helyre, Az Úrnak ő szent hegyére? És vajon kitől tiszteltetik?
Akinek tiszta ő szíve, És ártatlan az ő keze, Aki hamisan nem esküszik.
3. Ezt az Úr megáldja szépen, És az idvezítő Isten Adja igazságát ő néki.
Az pedig a boldog nemzet, Mely, nézve az ő szent színét, Jákóbnak Istenét keresi.
4. Ti szent kapuk, kinyíljatok, Fejetekeket feltartsátok: E dicső király hadd térjen be!
Micsoda dicső király ez? A seregek Istene ez, Nagy ennek hadi erőssége.
5. Ti kapuk, emelkedjetek, Fejetekeket felvessétek, Hogy e király belétek térjen!
Kicsoda e nagy királyság? Ez a Zebaoth uraság! Mely nagy az ő dicsőségében!

25. ZSOLTÁR

1. Szi - ve - met hoz - zád e - me - lem
 És meg nem szé - gye - nít - te - tem,
 És ben - ned bí - zom U - ram;
 Nem ne - vet sen - ki raj - tam,

Mert szé - gyentnem val - la - nak,
 A - kik hoz - zád e - se - dez - nek,
 A - zok pi - ron - kod - ja - nak,
 A - kik hi - tet - le - nül él - nek.

A - zok pi - ron - kod - ja - nak,
 A - kik hi - tet - le - nül él - nek.

2. Útaid, Uram, mutasd meg, Hogy el ne tévelyedjem; :/
 Te ösvényidre taníts meg, Miken intézd menésem.
 És vezérelj engemet A te szent igaz igédben;
 Oltalmazd életemet, Mert benned bízom, Úr Isten.
3. Emlékezzél jóvoltodból Nagy kegyelmességedre; :/
 Emlékezzél irgalmadról, Mely megmarad örökre.
 Ifjúságomnak vétkét, Kérlek, hogy meg ne említsed,
 Sőt nagy kegyességedet Én Istenem, megtekintsed.
4. Jó és igaz az Úr Isten Mind örökkön-örökre; :/
 A bűnösöket térítvén Ő igaz ösvényire;
 És a nyomorultakat Életükben igazgatja,
 Nagy kegyesen azokat Az ő útában megtartja.
5. Az Istennek minden útá Kegyeség és nagy hűség :/
 Azoknak, kik mondására Gondot tartnak mindvégig.
 Énnékem kegyelmezz meg, Uram, a te szent nevedért,
 És bűnömet bocsásd meg, Ne ostorozz nagy voltaért!
6. Aki az Úr Istent féli És tiszteli szívében; :/
 Azt ő nagy híven vezérli Igaz ösvényeiben.
 Nagy békességben annak Minden jó bőven adatik,
 És ő maradékinak Gazdag örökség hagyatik.
7. Az igaz istenfélőknek Megjeleníti titkait; :/
 És az őbenne hívőknek Megmutatja kötését.
 Istenhez szemeimet Felemelem szüntelenül,
 Ő megőriz engemet, Lábam kivonssza a tőrből.
8. Térj azért hozzám, Istenem, Tekints reám kegyesen; :/
 És kegyelmezz meg énnékem, Mert élek szegénységben.
 Nyavalyája szívemnek Napról-napra öregbül;
 Uram, add végét ennek, Végy ki engem ez inségből!
9. Nyomorúságimot lásd meg, Tekintsd meg szükségemet :/
 És bűneimet bocsásd meg, Kik szerzik ez sérelmet.
 Tekintsd ellenségimot, Kik énnélam erősebbek,
 És gyűlölnék engemet, Kergetnek és kesergetnek.
10. Tartsd meg én lelkemet, Uram, Hogy én ellenségimtől :/
 Szörnyen meg ne csúfoltassam, Benned bízom egyedül.
 Én ártatlan életemet Őrizd meg, mert bízom hozzád,
 És te Izráeledet Minden inségből kihozzad.

28. ZSOLTÁR

1. Hoz - zád ki - ál-tók, kegyes U - ram, Én se - gít - sé - gem és kö - vá - ram!

Hall - gass meg kegyelme - sen en - gem! Ne hall - gass el, mert el kell vesznem!

A - zok - hoz ha - son - ló le - szek, Kik - nek a ko - por - só he - lyek!

2. Midőn tehozzád esedezem, És kezeimet felemelem
A te szentséges templomodban: Hallgass meg én imádságomban!
Ne büntess a hitlenekkel, Ne verj a gonosztevőkkel!
3. Akik szólnak nagy nyájassággal, De szívük rakva álnoksággal,
Fizess meg azért őnékiek Amint szinte megérdemlették.
Add meg ő kezük munkáját, És álnokságuk jutalmát.
4. Mert az Úrral ők nem gondolnak, Dolgairól nem gondolkodnak.
Keze munkáit nem tekintik, Mely őnékik megfizettetik,
Mert ők meg nem építtetnek, Hanem szörnyen megtöretnek.
5. Áldott légyen a nagy Úr Isten, Ki meghallgata kérésemben!
Az Úr énnékem erősségem, Én paizsom és segedelmem;
Örvend szívem és énekben Dicsérem őtet szüntelen.
6. Az Úr én népemnek ereje, A Krisztusnak nagy erőssége.
Tartsd meg azért a te népedet, És áldjad meg örökségedet:
Legeltessed és vigasztald, És örökké felmagasztald!

30. ZSOLTÁR

1. Di - csér - lek, U - ram, té - ge - det, Mert te meg - tar - tál en - ge - met,

És ke - gye - sen fel - e - me - lél, El - len - sé - gim - től meg - men - tél,

És meg nem en - ge - déd a - zok - nak, Hogy nya - va - lyámon ví - gad - ja - nak.

2. Hogy felkiálték tehozzád, Nyavalyámat meggyógyítád,
 És hogy én csaknem a sírba, Esném a halál torkába:
 Ismét feltámasztál engemet, Pokoltól megmentéd lelkemet.

3. Istenes hívek és szentek, Az Úrnak énekeljeteK,
 Áldjátok őtet mindvégig, Mert nem haragszik sokáig,
 Az ember alig gondolhatja, Mily hamar elmúlik haragja.

4. De az ő kegyelmessége Rajtunk megmarad örökre.
 Néha oly dolgom érkezik, Min este szívem bántódik,
 De reggel, mihelyen felkelek, Azonnal víg örömet lelek.

5. Mikor on jól volna dolgom, Akkor vala vígasságom,
 Mert magamban azt ítéltem, Hogy ne lehessen esetem,
 Mert érzettem kegyességedet, Mellyel erősítéd hegyemet.

6. De hogy tőlem szent orcádat Elfordítád oltalmadat,
 Legottan én elijedék, Könnyörgék és ígyen szólék:
 Mi hasznod, Uram, én vérembe', A halál ha temet verembe'?

7. Uram, ha én porrá leszek, Tégedet hogy dicsérhetlek,
 Igazságod hogy hirdessem? Hallgasd meg, Uram, kérésem,
 Könnyörülj rajtam, szabadíts meg, Légy kegyelmes, Uram, és tarts

8. Az én siralmimat végre Fordítád boldog örömré,
 És szomorú zsákruhámat Elvöd rólam bánatimat,
 Kiért, Uram, örökké áldlak, Mindenek előtt magasztallak.

231. dicséret (szöveg: Lengyel József)

1. Uram, a te igéd nekem A sötétben szövétnekem;
Mind igazak és ámenek, Amik szádból kijöttek,
Azért amit nem látok szemmel, Béveszem szavadra hitemmel.
2. Bízom hozzád erős hittel, Hogy te mindent megcselekszel,
Amit szent igédben ígérsz: Hogy kegyelmesen hozzám térsz,
És megbocsátván bűneimet, Megadod örök életemet.
3. E nagy jót neked köszönöm, Mely nekem arra ösztönöm,
Hogy a Jézust, kiért velem Közöltetik a kegyelem,
Tartsam lelkem megtartójának, Szeressem, engedvén szavának.
4. Igazgass, Uram, engemet, Hogy megőrizzem hitemet;
Ha von magához e világ, Én, mint Krisztusba oltott ág,
Tőle vegyem tápláltatásom, Míg az élők közt lesz lakásom.

32. ZSOLTÁR

1. Ó, mely bol - dog az oly ember él-té - be', A-kit az Is - ten be vett kegyelmé - be,

És megbo - csá - tá az ő vét - ke - it, és be - fedez - te minden bú - ne - it.

Bol - dog, a - ki - nek ő nagy hamissá - ga Is - tentől né - ki nincs tu - laj - do - nít - va,

És csalárdság nin - csen ő szí - vé - ben, Tet - te - tés nél - kül jár é - le - té - ben.

2. Hogy bűnömet el akarám hallgatni, És neked meg nem akarám vallani,
Csontjaim ottan elszáradának Soksága miatt én siralmimnak,
Mert éjjel-nappal kezded nehéz volta Nagy bűneimért rajtam fekszik vala,
Elfogya bennem minden erősség, Mint nyári hévségben a nedvesség.
3. De hogy bűnömet előtted megvallám, Nagy vétkeimet el nem hallgathatám,
De híven előbeszélém neked: Ott bocsánatot nyerék tetőled.
Azért az Úr Istennek minden hívek, Könyörögjenek, míg vagy idejek,
Mert ha nagy árvizek jönnének is, De nem árthatna ezeknek mégis!
4. Te vagy oltalmam, őrizd meg engemet, Minden gonosz ellen tartsd meg lelkemet,
Vigasztalj meg, hogy örvendezhessek, És vígan néked énekelhessek!
Tanítlak téged, úgymond az Úr Isten, És vezérellek az igaz ösvényen,
Szememmel mindig reád vigyázok, És igazgatlak, rád gondot tartok.
5. Ne legyetek olyak, mint az öszvérek, És a lovak, kiknek nincsen értelmek,
Kiknek zabolát vetnek szájukra, Hogy ne nyargalhassanak szájukra!
A gonosznak szintén ez nyavalyája, Amely őtet szájára nem bocsátja;
De körülveszi az Úr kegyelme, Akinek ő minden hiedelme.
6. Örvendezzetek a nagy Úr Istenben, És igaz hívek, legyetek örömben,
Vigadjatok és énekeljete, Akiknek vagy tisztá szívetek!

331. dicséret (szöveg: Pálóczi Horváth Ádám)

1. A nagy király jön: Hozsánna! Hozsánna! Zeng a kiáltás előtte, utána;
Zöld ágakat szeldelnek útjára, Békességet hoz népe javára.
Áldott, aki jött az Úrnak nevébe', Általa léptünk az Úrnak kedvébe;
Békesség ott fenn a mennyországban, Áldott az Isten a magasságban!
2. Ó, szent egyház, hívek boldog országa! Mily édes ez a Jézus királysága!
Szelíd, szegény ez és alázatos, De nagy hatalmú és csodálatos.
Igaz ez és a bűnből szabadító, A bűnt, halált és népeket hódító;
Vasvesszővel bírja ellenségét, De szelíden őrzi örökségét.
3. Jézus király és magát annak vallja, De hogy királlyá tegyék, nem javallja;
Sőt, noha Isten, Sion királya: Lett az időben szolgák szolgája.
Jön számárháton alázatossággal, Aki pedig bír az egész világgal;
Nem jön királyi fényes bíborban, Nem fegyverekkel zörgő táborban.
4. Ó édes Jézus, Atyádnak szent Fia! Ó, Isten, néped kegyelmes királya!
Vezérelj jóra egész éltünket, Tégy tulajdon népeddé bennünket.
Légy segítségül, ki a magasságban Ülsz drága véreden szerzett országban;
Tégy engedelmes, hű polgárokká S nyert kincseidben birtokosokká.
5. Hogy csak a Jézus és az ő szent Atyja Törvénye legyen és szent akaratja
Cselekedetink zsinórmértéke: Áldott királyunk királyi széke
Hű szíveinkben legyen felemelve, És hűségére életünk szentelve;
Tégyen méltóvá a Jézus vére A boldog lelkek lakóhelyére.

438. dicséret (szöveg: Lengyel József)

1. Hallottuk, Jézus, miképpen hívogatsz, Sietünk hozzád, tudjuk hogy megnyugtatsz.
Vállunkat nyomja nagy terhünk súlya, Félünk, erőnket, hogy felülmúlja.
Fáradtak vagyunk, régóta emeljük, Mert együtt jött ez a világra velünk;
Jézus, terhünktől légy szabadítónk, Fáradtságunkban légy megújítónk.
2. Törődött szívvel teszünk néked vallást, Hogy nem követtünk a józan javallást,
Mellyel unszolt lelkünk ismerete, Midőn minket jóra serkentgete.
Inkább követtük gonosz testünk kényét. Mint idvességes törvényid ösvényét;
Ezért nagy lévén szívünk keserve, Állunk előtted, mellünket verve.
3. De mégis lelkünk e hittel élesztjük, Hogy te, Megváltónk nem akarod vesztünk,
Hanem magadat adtad érettünk, Életedet letévén helyettünk.
A törvény átka tégedet üldözött, Míg felfüggeszte az ég és föld között;
Tennen testedet ott feláldozád, E világ bűnét a fán hordozád.
4. Ezért az Atya magával bennünket Megbékéltetvén, eltörlé bűnünket;
Ellenségiből tett fiaivá, Szent Fia örökös társaivá.
Jézus, halállal tévén te eleget, Megengesztelted a földhöz az eget;
Általad - amit más nem tehetett - A teljes váltság elvégeztetett.
5. Azért már minket éleszt és vigasztal Ez az általad rendeltetett asztal,
Mely annak nyilvánvaló tüköre, Véred mint omla, tested mit töre.
Sőt tested jegyét itt nem csak mutatod, De személy szerint nekünk is adatod;
Zálog ez, hogy van nekünk is jussunk A tőled szerzett jókhoz, Jézusunk.
6. Szállj le most mennyből, életnek Kenyere, Tápláld lelkünket az örök életre!
Tudjuk, aki e kenyérből eszik, Soha örökké meg nem éhezik.
Életnek vize, nyiss magadnak utat, A szomjú hívek keresik e kútat";
Szolgáltasd ingyen az italokat, Oltsd el végképen szomjúságukat.
7. Óhajtunk, Jézus, egyesülni veled: Úgy lesz szívünk szent, ha te megszenteled.
Adjad hát, hogy mint tagok a főnek, Engedjünk néked, bennünk élőnek.
Oltsd be magadba, mint jó szőlőtőbe, Hogy jó nedvesség folyjon e vesszőbe,
És legyen szívünk szívednek mása, Éltünkben élted hogy minden lássa.
8. Adjad: egymás közt legyen egyességek, Akik e közös asztalnál vendégek;
Mert bizony, aki másokat szeret? Csak az eszik itt méltán kenyeret.
Fogjon hát ez az egész gyülekezet Egymással atyafiságosan kezét,
Mert tudjuk: maga a hívogató Úr Jézus nem személyválogató.
9. Megelégtívén lelkünket ez étel, Hálaadással távozunk innét el,
Mondván: az Úrnak dicsőség legyen, Ki az éhezőt betölti ingyen.
Tartsd fenn, Úr Isten, rajtunk, jóvoltodat, Add nekünk immár kegyes választatot:
„Bízzál már fiam, bízzál leányom, Bűneidet szemedre nem hányom.”

33. ZSOLTÁR

1. No - sza is - ten - fé - lő szent hí - vek, Ör - ven-dez-ze - tek az Úr - nak,
Mert il - lik, hogy ő - tet di - csér - jék, Kik ö - rül - nek i - gaz ság - nak!

Áld - já - tok a - zér - tan Han - gos ci - te - rák - ban!

Az Úr ál - das - sék! Lant - ban, he - ge - dű - ben,

Cim - bal - mi zen - gés - ben Ma - gasz - tal - tas - sék.

2. Énekeljete néki vígan Gyönyörű szép új éneket! :/:
Szép hangicsáló szerszámokban Mondjatok ékes verseket!
Igaz ő mondása, Állhatatos dolga: Amit az Úr szól,
Megáll igazságban, Minden dolgaiban cselekszik jól.
3. Ő szereti az igazságot, Az ítélet nála kedves, :/:
Dolgában tart irgalmasságot, Mellyel mind e világ teljes.
Az Úrnak igéje Egeket teremte, Melyeket ott fenn
Szájának lelkével Nagy szép seregekkel Szerze ékesen.

4. Az Úr Isten, mint egy tömlőbe Szorítja a tenger vizét, :/
Elrejt, mint egy kincses helybe, Ő mondhatatlan mélységét.
Minden földi népek Az Urat féljétek! Mind e világon
Valakik hol laktok, Őtőle tartsatok szorgalmason!
5. Mert mihelyt ő csak egy ígét szól, Azonnal megleszen minden, :/
És valamit ő megparancsol, Nagy hamarsággal meglészen.
Pogányok tanácsát És minden szándékát Az Úr megtöri,
Magukban a népek Amit elvégeznek, Semmivé teszi.
6. De az Úr Istennek tanácsa Megmaradand mindörökké, :/
És megáll minden gondolatja, Kiterjed minden időkre.
Boldog az a nemzet, Ki ily Urat szeret, Mint ő Istenét;
Boldog a nemzetség, Kit kedvel e felség, Mint örökségét.
7. Az Úr Isten a magas mennyből alátekint szemeivel, :/
E világra néz onnan felül Minden nemzetekre széjjel.
Szép palotájából Szeme aláfordul E széles földre;
Nagy dicsőségesen Vigyáz nagy fényesen Az emberekre.
8. *Mert önnönmaga erejével Formálta az ő szívüket :/
És minden Ő dolgukra nézell*, Látja cselekedetüket.
Az országló királ' Nagy sűrű táborral Meg nem tartatik,
És az erős vitéz Az ő erejéhez Itt nem bízhatik.*
9. Aki ő gyors lovában bíz, Megcsalatkozik dolgában, :/
Aki karjával dicsekedik, Meg nem tartatik a hadban;
De a nagy Úr Isten Népére szüntelen Néz szemeivel;
Aki benne bíznak, Hozzá folyamodnak, Nem felejt el.
10. Gondot tart rájuk s a haláltól Megtartja őket éltükben, :/
Szükségtől és éhenhalástól Őrzi a drága időben.
Lelkünk azért várja, Szüntelen óhajtja Az Úr oltalmát,
Ki paizsul végre Eljő segítségre, Ád diadalmat.
11. Őbenne azért a mi szívünk Igen örvendez szüntelen, :/
Mert ő minékünk reménységünk, És bízunk ő szent nevében.
Nagy kegyelmességed Mirajtunk bővítsed, Légy mi gyámolunk!
Ne hagyj szükségünkben, Segíts meg éltünkben, Mert téged várunk!

* nézell – nézeget

34. ZSOLTÁR

1. Min - den - ko - ron ál - dom Az U - rat, míg en - gem él - tet,

És az ő szentdi - csé - re - tét Szá - jam - ban hor - do - zom.

Di - cse - ked - vén áld - ja Lel - kem jó vol - tát az Úr - nak,

Mit a sze - gé - nyek hal - la - nak, És ö - rül - nek raj - ta.

2. Magasztaljuk vígan Az Úrnak áldott szent nevét,
És véghetetlen kegyelmét Dicsérjük mindnyájan!
Mert midőn keresém És kérem az én Uramat,
Meghallgatá nagy felszómat, És megtarta engem.

3. Az Úrra kik néznek, Tőle megvigasztaltatnak,
Soha orcáik azoknak Meg nem szégyenülnek.
A szegény kiálta, És meghallgatá az Isten,
El nem hagyá inségében, De megszabadítá.

4. Az Isten angyali Hívek körül tábort járnak,
Istenfélőket megtartnak, Mint Isten követi.
Jóvoltát az Úrnak Kóstoljátok és lássátok,
Mert bizony azok boldogok, Őbenne kik bíznak.
5. Féljétek az Urat Mindnyájan, hívek és szentek,
Mert nem lesz soha szükségek, Kik félik hatalmát.
Az oroszlánoknak Gyakorta szükségük esik,
De kik az Istent tisztelik, Meg nem fogyatkoznak.
6. Én fiaim, jertek, Hallgassatok beszédemre:
Megtanítlak szent életre, Hogy Istent féljétek!
Kicsoda az ember, Ki hosszú életet kíván,
És minden ő dolgaiban Jó állapotot kér?
7. Őrizd meg nyelvedet A gonosz rágalmazástól,
Óvd ajakid álnokságtól, Meg ne sértsd más hírét!
Tégy jól, gonoszt gyűlölj, Békességet kérj és kövess,
És, hogy Istennél légy kedves, Tisztességnek örülj!
8. Az Isten szemei Látják a gonosztévőket,
És ő emlékezetüket a földről eltörli.
A jókat nem hagyja; Kik hozzá tiszta szívükből
Kiálnak nagy ínségükből: Mind megszabadítja.
9. Közel az Úr Isten A töredelmes szívekhez,
És a sérelmes lelkekhez Lészen segítséggel.
Az igaznak itten Ő nyavalyája sokasul,
De nyomorúságaiból Kimentí az Isten.
10. *Mert megőriztetik Az ő csontja az Istentől,
És csak egy is azok közül Néki meg nem szegik.
De a gonosztévőt Az önmön vétké megöli,
Ki az igazat gyűlöli, Elvész idő előtt.*
11. *Megtartja az Isten Éltüket ő szolgálóinak,
Akik csak őbenne bíznak, Nem esnek szégyenbe.*

439. dicséret
(szöveg: Losontzi István)

1. Én lel-kem, éb - redj fel Az Úr-nak di - csé - re - té - re

És szent em-lé - ke - ze - té - re Víg szív - vel ger - jed jél.

Ke - gyel-mét ke - res - sed E te lel - ki or - vo - sod-nak,

Hű és é-des táp - lá-lódnak Jó - vol - tát hir - des - sed.

2. Mert éhező valál, A szomjúság elepesztett,
A bűn oly kútba rekesztett, Hol kész volt a halál.
De lelke megesett Rajtad e kegyelmes Úrnak,
Látván, nyavalyáid dűlnak, Téged felkeresett.

3. A kútból kihozott, Az igazságnak mezején
És az életnek kútfején Vezérlett, hordozott.
Végre vitt magához, Bíborban felöltöztetett,
És kegyelméből ültetett Ő szent asztalához.

4. Hol megelégtett Megtörtetett szent testével
És kifolyt drága vérével, Melyet elkészített.
Boldog, ki ezzel él, Mert a Sátán annak nem árt,
Semmi veszély nem tehet kárt, A haláltól sem fél.

5. Azért, kik éheztek, Jertek az Úr asztalához,
Siessetek jóvoltához, És megelégesztek.
Mert az Úr nem hagyja A töredelmes lelkeket,
Sőt táplálja mindezeket: Magát nekik adja.

6. Mint a száj részesül A látható szent jegyekben,
Úgy e nagy Úr a hívekben Él, s vélek egyesül.
Lesz édes dajkájuk: Megtöretett szent testének,
Kiontott drága vérének Hasznát szabja rájuk.
7. Hát lelkem, tégy vallást, Hogy igaz szívvel szeretted
Ez Urat, s híven követed, És néki adsz szállást.
Jöjj be hozzám, kérlek, Jézus, én kedves vendégem,
Mert te vagy én dicsőségem, Csak téged kedvellek.

289. dicséret (szöveg: Ráday Pál)

1. Zengj nyelvem ékesen, Az én édes Jézusomnak,
Kegyes lelki orvosomnak Szólj szerelmetesen,
Mert csak ő érdemel Áldást és minden szerelmet,
Ki reám önt bő kegyelmet S köszálra felel.
2. Jézus, én reményem, Bűnös lélek bizodalma
S hozzád térőknek oltalma Gyönyörű Napfényem!
Kegyes vagy azokhoz, Kik szívből téged keresnek,
És ismerős híveidnek Békőszönsz házukhoz.
3. Ó Jézus, élő kút, Szívemnek nagy édessége
S elmémnek gyönyörűsége, Mely csupán hozzád fut;
Tégedet keresni legfőbb öröm és vígasság;
Nincsen több lelki igazság, Mint téged követni.
4. Jézus, kegyes király, Ki mindennek szívét bírod,
S arra szent neved felírod, Kérlek, hozzám is szállj;
Mert ha te elfoglalsz, Elszáll a világ szerelme,
Tündöklök bennem az elme, Ebben sok jót találsz.
5. Kedves szereteted, Mert szent véredet jókedvből,
Kiontád, hogy, mint kútforrásból, Folyjék ismereted.
Megnyerted, hogy lássuk, Szent Atyádnak dicsőségét,
És hogy lelkünk idvességét Tovább ne halasszuk.
6. Dicsérd hát minden nép Az Úr Jézust és szeressed,
Buzgó szívedből keressed, Mert minden dolga szép,
Ő a kegyelemnek És minden jónak kútfeje,
Reménylő szívnek ereje, S oka az örömek.
7. Uram, hadd érezzem Hű szerelmednek bőségét,
Hogy biztos jelenlétét Kincstől megszerezsem.
Bár ne érdemeljem, De jóvoltod bizodalma
Nyújtsd, hogy ezen birodalmát Kérni merészeljem.
8. Csak téged kívánlak, valahol járok, vagy kelek,
És végre, hogyha rád lelek, Magamnak foglallak.
Jöjj azért, s hűvösíts Jelenléted illatjával,
Szentlélek áldozatjával Lelkemben megfrissíts.
9. Tégedet dicsérlek, E világnak megváltóját,
Kárhoznak elrontóját, Mert szívből szeretlek.
Valahol hát léssesz, Szívemmel utánad járok,
Mit tőled vissza nem várok, Mert hozzád felvesszesz.
10. Tiéd, Uram, az ég Minden ő teljességével,
Hol országolsz dicsőséggel, Melyben nincs semmi vég.
Ne hagyj, Uram, kérlek, Vedd el szívemet magadhoz,
Mert úgy állhatok jobboldhoz S örökké dicsérlek.
11. Dicsérje és áldja Lelkem az Atya Úr Istent,
Ki benned idvezít mindent, Ha szódat fogadja.
Dicséret, dicsőség Légyen Szentlélek Istennek,
Ki hitet adott lelkemnek, Hogy befogja az ég.

61. ZSOLTÁR

1. Ki - ál - tá - som halld meg, Is - ten! Vedd fü - led - ben

Az én kö - nyör - gé - se - met, Mert én szí - vem nagy ín - ség - ből,

Mesz - sze föld - ről Ki - ált - ja Fel - sé - ge - det!

2. Végy fel engemet kőszálra, Magasságra, Hol bátorságom legyen,
Mert te vagy én erős tornyom, Vigasságom, Én ellenségim ellen!
3. Te hajlékodból lakásom Én kívánom És óhajtom szüntelen;
Szárnyaidnak árnyékába Kívánczozva Vagyok jó reménységben.
4. Meghallgatsz fogadásomban Engem, Uram, Nyújtván kegyességedet.
Örökségüket megadod, És megáldod, Akik félik nevedet.
5. Naphoz napok adassanak A királynak, Nagy sok nemzetségekre
Sokasítsad esztendeit, Nyújtsd életit Véghetetlen időkre.
6. Országá érjen sok időt Isten előtt, Szép csendes békességben,
Igazságnak hívsége Elől vegye És őrizze kegyesen.
7. És aztán vígan éneklek Szent nevednek Mostan és mindörökké,
És amely fogadást tettem, Megfizetem Naponként önégie.

18. Hamisságomat megvallom, Nem tagadom Gonosztéteményimet;
Bűnei miatt lett sebek Kesergetnek És gyötrennek engemet.
19. *Az én ellenségim élnek, És örülnek, Erősödnek óránként,
A kik ok nélkül gyűlölnék És rám törnek, Sokasulnak naponként.*
20. *Ezek reám dühödtenek És kergetnek, Kikkel én sok jót tettem,
De ezt csak azért mívelik, Mert irigylük, Hogy én a jót követem.*
21. *Uram, ne hagyj el engemet! Nézd ügyemet, Egyedül mint hagyattam!
Kérlek, légy irgalmas nekem, Én Istenem, Mert csak tebenned bízam!*
22. Azért tőlem ne állj messze, Szánj meg végre, Én kegyelmes Istenem!
Segedelmeddel ne késsél, Siess, jöjj el, Én édes idvességem!

208. dicséret (szöveg: Keresztesi József)

1. Uram, bűneink soksága, Undoksága Érdemli haragodat,
Méltók vagyunk, hogy ellenünk, Szent Istenünk, Felemeld ostorodat.
2. De tudjuk, hogy ki megvallja És átalja Bűneit s hozzád megtér,
Azt nem hajtod el előled, Sőt tetőled Bűnbocsánatot az nyér.
3. Azért hát mi is járulunk És borulunk Elődbe fájdalmasan,
Bűnös lelkünknek kegyelmet, Engedelmet Kérven alázatosan.
4. Szánj meg, Uram, ily ügyünkben S megtértünkben Függessz fel ostorodat.
Ó, hajtsd hozzánk békére Fiad vére, S felejtsd el haragodat.
4. Szólj hozzánk, Uram, csendesén És édesen; Félelmünk mindjárt széled,
És lelkünk is e szózatától, Mint harmattól A hervadt virág, éled.
6. Uram, végy minket kedvedbe, Szerelmedbe, S vigasztald meg szívünket.
Tőlünk soha ne maradj el, Se ne hagyj el, Hanem fogjad kezünket.

427. dicséret (szöveg: Losontzi István)

1. Lelkem hozzád kíván menni, Veled lenni, Ó, életem kővára,
Mert nálad talál, oltalmat, Nyugodalmat, Te lehetsz várt javára.
2. Nem bízhatom érdememhez, Mert fejemhez Kötöttem a gyarlóság;
Ha vizsgálok testem s vérem, Megeszmérem: Nincs bennem semmi jóság.
3. Az Úrnak parancsolatját, Akaratját, Ó, hányszor hágtam által!
Hányszor volt munkám éretlen És rendetlen erőtlenségem által!
4. Ha lelkem gerjed a jóra, Majd sátora, A halandó, romlott test
Készségét balra fordítja, Megtompítja, Hogy légyen a jóban rest.
5. Ezért gyakran azt mívelem, Ha nincs velem Az Úrnak segedelme,
Miről tudom, hogy helytelen, Törvénytelen S lelkemnek veszedelme.
6. Ily bűnös gyarló voltommal, Oltalmammal Ügyemben nem lehetek,
Tettető igazságomért Jutalmat s bért Hasztalan követelek.
7. Mert ki saját erejének, Érdemének Nagyságát veti, hányja,
Szükség: légyen feddhetetlen Okvetetlen, Mint a törvény kívánja.
8. Tudom, hogy a kegyességnek És hűségnek Vagyon drága jutalma;
De azt adja kegyelemből, Nem érdemből Az Istennek irgalma.
9. És azért ez oltalomhoz, Mint kőfalhoz Egyedül támaszkodom;
Jézusomnak kegyelméhez, Érdeméhez Jó hittel ragaszkodom.
10. Te pedig, ki által élek, Ó Szentlélek, Úgy igazgasd dolgomat,
Hogy e jót nálam tarthassam S megmutassam Hálaadó voltomat.

40. ZSOLTÁR

1. Vár - vánvártam a fel - sé - ges U - rat, És í - me hoz - zám for - du - la,

Ke - gyel - me - sen meg - hall - ga - ta, És raj - tam meg - nu - ta - tá jó vol - tát.

Ki - vón a mély ve - rem - ből, És a sá - ros fer - tő - ből,

És én lá - ba - i - mat Szép e - gye - nes kő - re

El - fel - he - lyez - tet - te, Ve - zér - l - vén ú - ta - mat.

2. Ada én számba új énekeket Istenünk dicséretire,
Hogy akik hallgatnak erre, Higgyék és féljék ő Istenüket.
Boldog, aki az Úrban Bízik, szemét elhajtván A kevély népektől,
Kiknek minden dolguk Hazugságra hajlók: Tőlük távol kerül.
3. Csudatételidnek sok ő száma, És nagy bölcs gondolatidnak,
Hozzánk való jóvoltodnak Sokságát senki meg nem mondhatja.
Ha elkezdem számlálni, Nem tudom kimondani, Mert te nem kívántad
A sok áldozatot, De hogy fogadjak szót, Fülemet alkottad.
4. Égő áldozat nincsen kedvedben, A bűnért valók sem kellők.
Akkor mondom: ím eljövök, Rólam írás van a törvénykönyvben:
Hogy akaratod tegyem, Én kegyelmes Istenem! A te törvényedben
Gyönyörködik lelkem, És örvendez szívem A te szent Igédben.
5. Nagy sok népeknek seregeiben Te igazságod hirdettem,
Meg nem tartóztattam nyelvem; Jól tudod, hogy én minden időben
Jóvoltod magasztaltam, Soha el nem hallgattam Te idvességedet;
Hűséggel hirdettem, Mindennek beszéltem Nagy kegyességedet.
6. Uram, éntőlem irgalmasságod Ne vond meg, tarts meg kegyesen,
És igazságod őrizzen: Számtalan gonosz reám áradott!
Sok nyavalya körülvett, Nagy sok inség reám jött, Melynek nincsen száma,
Mint hajam szálinak, Mik fejemen vannak; Szívem is elhagya.
7. *Könyörülj rajtam, kegyes Istenem, Siess, jöjj segedelmemre,
És juttasd nagy szégyenségre, Akik halálra keresik lelkem.
Szörnyen hátrátérjenek, Kik káromon örülnek, És kik inségemen
Úznek nevetséget, Kiáltnak veh-veh-véht* Jutalmuk dög legyen.*
8. Már tebenned mind örvendezzenek, Akik keresnek tégedet,
Kívánják idvességedet, Mondván: dicsőség légyen Istennek!
Noha én szegény vagyok, És én szükségim nagyok, De rám gondot visel
Az Úr, és megtartóm, Jövel, szabadítóm, Úr Isten ne késsél!

* veh-veh-veh – ó-ó, húha

42. ZSOLTÁR

1. Mint a szép hí-ves pa-tak - ra A szar-vas kí-ván - ko - zik,
Lel - kem úgy ó-hajt U-ram - ra, És hoz-zá fo-hász - ko - dik,

Te hoz-zád, én Is - te - nem, Szom - jú - ho - zik én lel-kem,

Vaj - jon szí - ned e - le - i - ben Mi - kor ju - tok, é - lő Isten?

2. Könnyhullatásim énnékem Kenyerem éjjel-nappal, :/
Midőn azt kérdik éntőlem: Hol Istened, kit vártál?
Ezen lelkem kiontom, És házadat óhajtom,
Hol a hívek seregében Örvendek szép éneklésben.
3. Én lelkem, mire csüggedsz el? Mit kesergesz ennyire? :/
Bízzál Istenben, nem hágy el, Kiben örvendek végre,
Midőn hozzám orcáját, Nyújtja szabadítását;
Ó, én kegyelmes Istenem, Mely igen kesereg lelkem!
4. Mert terólad emlékezem, E Jordánnak földéről, :/
Szent helyedre igyekezem Hermon s Micár hegy mellől.
Mélység kiált mélységet, Midőn én fejem felett
A sok sebes víz megindul, Mint egy erős hab, megzúdul.
5. Sebessége árvizednek, És a nagy zúgó habok :/
Én rajtam összeütköznek, Mégis hozzád óhajtok;
Mert úgy megtartasz nappal, Hogy éjjel vígassággal
Dicséreteket éneklek Néked, erős őrizőmnek.
6. Mondván: Isten, én köszálam, Mire felejtesz így el? :/
Ellenségim vannak rajtam, Gyászban járok veszéllyel.
Mert az ő hamis nyelvek Csontjaimban megsértnek,
Mert így bosszantnak ellened: Lássuk, hol vagyon Istened?
7. Én lelkem, mire csüggedsz el? Mit kesergesz ennyire? :/
Bízzál Istenben, nem hágy el, Kiben örvendek végre.
Ki nekem szemlátomást Nyújt kedves szabadulást,
Nyilván megmutatja nékem, Hogy csak ő az én Istenem.

334. dicséret (szöveg: Nagy István)

1. Ó Isten, ki a törődött Szívet meg nem utálod, :/
Sőt a bánatból ejtődött Könnyeket megszámlálod:
Kedveljed érzésimet És elmélkedésimet,
Melyek szívemben támadnak Halálán te szent Fiadnak.
2. Mint sír a kertben magában, Mint küszködik a harccal, :/
Mely a sötét éjszakában A földre ejti arccal,
Hol kínjait lelkében Érezvén és testében,
Vércseppel verejtékezik, Elalél és csüggedezik.
3. De új erőt vesz magának, Lelkét megbátorítja, :/
Mint a vitéz, ha harcának Kezdeté tántorítja.
Az eláruló csókra Önként megy a kínokra
A fegyverekbe öltözött Vérengző kísérek között.
4. A bíró már megismeri, Hogy ő vétkét nem látja, :/
Elereszteni nem meri, Ostor alá bocsátja.
Látja a nép véresen, Nincs szíve, mely megessen,
Fakad ily gyilkos lármára: Feszítsd, feszítsd fel a fára.
5. Függ már a fán kiterjesztett Kezekkel felszegezve, :/
A föld testéből eresztett Vérről van befedezve.
Elalélván végtére A kínok érzésére,
Meghal, Atyjához sóhajtva, Fejét keresztjére hajtva.
6. Ó, kínok közt elenyészett Megváltóm a keresztfán! :/
Téged az egész természet Búslakodva sirat s szán.
Reng a föld alkotmánya, A holtakat kihányja;
A fényes nap is bújába', Borul sötét éjszakába.
7. Elhal énbennem is a szív Ez iszonyú látásra, :/
Bánatba merült lelkem hív Bűneimért sírásra,
Mert tudom, hogy helyettem, Ki sokképpen vétettem,
Szenvedéd a vereséget, Mely így vet éltednek végét.
8. Bízom más részről, mert a hit, Hogy értem ontottál vért, :/
Rettegésemben megnyihát, Tudván, hogy érdemedért
Részeltetem az égben Ama nagy dicsőségben,
Hol te, ki értem szenvedtél, Örök méltóságot vettél.

349. dicséret (szöveg: Szönyi Benjámin)

1. Jézus meghalt bűneinkért, Harmadnap feltámadott; :/
Mi megigazulásunkért Mindenről számot adott.
Mennyei szent Atyjának És ő igazságának
A váltságot megfizette A bűnösöknek helyette.
2. Életét maga letette önként és jókedvéből, :/
Azt maga ismét felvette Isteni erejéből.
Ó, csudáknak csudája! Íme, az Isten fia
Értem életet áldozott, Élővé holtból változott.
3. A meghalt Jézus vére szólt Nékünk oly drága dolgot, :/
Mert e vér Isten vére volt, Bűnt, halált ezzel oldott.
Vér, melynek nincsen mása, Ó, Betlehem forrása!
Ó, Jézus egy áldozatja, Isten gyönyörű illatja!
4. Hogy ez kedves volt Istennek, Azt azzal megmutatta, :/
Hogy szent testét ő Szentjének Sírból soká nem hagyta.
És a halál kötelét, A koporsónak törét
Harmadnap széjjel oldozta, Fiát fogságból kihozta.
5. Jézus, én megholt életem, Jézus, feltámadásom, :/
Benned büntől mentté lettem, Benned igazulásom.
Ó, adj hát segítséget, Lelki elevenséget
Az első feltámadásra: Az új életben járásra.
6. Istenséged megmutatád Életedben, holtodban; :/
Hatalmasan bizonyítád Sírból kiszállásodban.
Ez isteni erővel Jövel, ó Jézus, jövel!
Adj új életet s meghalást, S majd második feltámadást!

440. dicséret

(szöveg: Losontzi István)

1. Jer, lás-suk az Úr ke-reszt - jét, Me - lyet fel - vett é - ret - tünk,
Meg - szánván em-ber-nek vesz - tét, Meg - fi - ze - te he - lyet - tünk.

Úr lé - vén, lett szol - gá - vá, Min - de - nek - nek csúf - já - vá,

Is - ten - sé - gét el - rej - tet - te, Mi - dön tes - tün - ket fel - vet - te.

2. A Gecsemáné kertjében Kezdette szenvedését, :/
Érezvén a kint lelkében S a halál rettentését,
Ivék keserű pohárt, Fizette értünk az árt;
Véres cseppjei testének Nékünk gyógyulást szerzének.
3. Itt szintén lelkéig hata Sebes vizek mélysége, :/
Itt kezdődék a nagy csata S lelke keserűsége:
Egyedül hagyatták, Éjjel megfogatták;
Ki mindent kézen fogva tart, Megfogattatni így akart.
4. Feszítésre ítélték S gyalázatos kínokra, :/
Pilátushoz vitették, Önként ment ez átokra.
Ki ügyét hogy meghallá, Őt ártatlannak vallá,
Mégis adá kereszfára, A legkínosabb halálra.
5. Mint prófétát, csúffá tették, Mert befedvén szent fejét, :/
Verték, s ki verte? kérdezték, Kísértvén szent erejét.
Mint királyt, meggyalázzák, Tövissel koronázzák,
Náddal verék a bársonyban, Csúfolák térdhajtásokban.

6. A fát adván szent vállára, Mint pap, meggyaláztaték, :/
 Az is lőn gyaláztatára, Hogy megostoroztaték.
 A vitézek kifoszták, És ruháit megoszták;
 A nagy bűnöst elereszték, A szentet fára függeszték.

7. Mily csuda buzgó szerelem: Meghalni barátiért, :/
 De e kegyes Fejedelem Meghalt ellenségiért.
 Ez lelkünk drága bére, Mert Isten fia vére:
 Mily drága az az áldozat, Mellyel romol a kárhozat.

8. Ezért szerzé szent asztalát, Hogy e jót előadja, :/
 Szenvedését és halálát Szemeink előtt hagyja.
 A kenyér megtörése, A bornak kitöltése
 Lelke, teste szenvedését, Jelenti megöletését.

9. Ez egyszerű vendégségben Jézussal egyesülünk, :/
 Egy kenyérből e szentségben Hívók mind részesülünk.
 E rövid szent vacsora Mutat mennyei jóra;
 Ezt az ő kint látott teste Választottinak kereste.

10. Az Úr sebei mi sebünk, Halálunk ő halála; :/
 Ő érdeme mi érdemünk, Részesülés ez nála.
 Pecsétli ezt az étel, Együtt a pohár vétel:
 Testét midőn hittetl esszük, Magunk ő testévé tesszük.

11. Ez eledel zálog nekünk, Hogy lesz mennyben menyegzőnk, :/
 Ezzel hitünk, reménységünk: Öregbül lelki erőnk.
 De mit ér sokszor enni, E szent vacsorát venni,
 Ha lélek szerint nem élünk, Büntetést enni nem élünk?!

12. Ha meghaltunk Úr Jézussal, Nem illik már vétkeznünk; :/
 Feltámadván Úr Krisztussal Le kell a bűnt vetkeznünk.
 Mint mennyei lakosok Legyünk tiszták s okosok;
 Mint testnek s vendégének, Szükséges lennünk szenteknek.

13. Isten ártatlan Báránya, Méltó vagy, hogy végy áldást, :/
 Mert érdemed azt kívánja, Végy tőlünk hálaadást!
 Végy örök dicsőséget, Hatalmat, tisztességet,
 Mert értünk megölettéttél, Atyádnak eleget tettél.

14. Add Úr Jézus, halálodban, Követnünk életedben, :/
 Szentséges tudományodban, Szelíd szenvedésedben.
 Légyünk alázatosak. Mindenhez irgalmasak;
 Segélj erre Szentlelkeddel, Oktass, vezérelj igédde!

46. ZSOLTÁR

1. Az Is-ten a mi reménysé - günk, Mi - dőn re-ánk tör el-len-sé - günk,
 Min - den há-bo-rú-sá - gink - ban Meg - tart e-rős ha-tal - má - ban.
 A - zért a mi szívünk nem fél - ne, Ha az egész föld megrendül - ne,
 És a hegyek a ten - ger - nek Kö - ze-pi-be be-dül - né - nek.

2. Ha a tenger szörnyen zúgna is, Minden víz felzavarodnék is,
 És ha a sebes szélvésszel A hegyek hányatnak széjjel:
 A szép folyóvíz mindazáltal Az ő szép tiszta folyásával
 Az Istennek szent városát, Megvigasztalná hajlékát:

3. Mert közepén lakik az Isten, Azértan romlása nem leszén;
 Semmi ínségbe nem ejti, Az Isten jókor megmenti.
 A pogány népek dúlnak-fúlnak, Nagy sok országok feltámadnak,
 De az ő haragos szava Mind e földet elolvastja.

4. De az Isten minden időben Mivelünk vagyón ínségünkben;
 Jákób Istene oltalmunk, A Zebaóth erős várunk!
 Jertek, lássátok e nagy Úrnak, Csudadolgait hatalmának,
 Ki mind e föld kerekességét, Elpusztítja ékességét!

5. E földön széjjel nagy hadakat, Ő megcsendesít háborúkat,
 Ívet, kopjákat megrontat, Társzekereket felgyújtat,
 Így szólván: mindnyájan halljátok, Hogy erős Istenetek vagyok,
 És birodalmam hogy vagyón Minden népen e világon!

6. Summa szerint: az erős Isten Velünk van minden ínségünkben;
 Jákób Istene oltalmunk, A Zebaóth erős várunk!

47. ZSOLTÁR

1. No min - den népek Ör - vendez-ze-tek, És tap - sol-ja-tok, Is - tentáld-já-tok

Szép han - gos-sággal És nagy fel-szóval, Mert az Úr Isten Nagy fel-sé-gé-ben

Ő ki - rály-sá-ga És nagyor-szá-ga Ki - ter - jed mes-sze, Ez e-gész föld-re.

2. Hatalmunkba vet Nagy sok népeket, És meghódoltat Sok pogányokat
Minékünk végre Ő nagy ereje.
Minket ő felvett, Örökévé tett, Nékünk engedte Ő kegyessége
Jáknak tisztét, Kit igen szeret.

3. Íme, az Isten Szépen felmegyen Nagy vígasságban, Trombitaszókban;
Urunk felmegyen Nagy dicsőségben.
Énekeljete Az Úr Istennek Zengő verseket, Szép énekeket,
E nagy királynak, Mint mi Urunknak!

4. Őnéki minden Jól énekeljen! Mert minden népek Néki engednek.
Királyi székben Ül nagy kegyesen.
A fejedelmek Őhozá gyűlnek, Mint Ábrahámnak Istenét, áldják,
Alázatosan Néki szolgálván.

5. Ez erős Isten Úr mindeneken, Népét megőrzi És jól vezérli.
Nagy dicsősége, Melynek nincs vége.

50. ZSOLTÁR

1. Az e-rős Is - ten, u-raknak Ű-ra, Szól és e föl - det mind e - lő - hív - ja,

Tá - madatról és nap-enyészetről, Nagy szép-ség - gel a Si - on he - gyé - ről

El-jő az Is - ten ő fényességé - ben, Sem - mit el nem hall - gat í - té - le - té - ben.

2. Emésztő tűz mégyen ő előttte, Nagy forgó szélvész lészen körülte;
Szólítja az eget és a földet, Hogy megítélje minden ő népét,
Mondván: gyűjtsétek ide a híveket, Kik áldozattal vették kötésemet!
3. Az egek hirdetik igazságát Az Istennek, mert ítél igazat.
Én népem, hallgasd meg, szólok neked, Mert bizonysgot teszek ellened,
Én tenéked erős Istened vagyok, Áldozatiddal keveset gondolok.
4. Égő áldozatid im előtttem, Ökridet házadból én nem kértem,
Aklodból bakokat nem kívánok, Mert minden állatokkal én bírok,
Hegyen, völgyön, erdőkön a vadakat Ismerem, és bírom a madarakat.
5. Ha éhezném, sem mondanám néked, Mert nekem a föld és minden enged,
Azt véled-é, hogy ökörhúst eszem, Avagy a bakvér italom nekem?
Az Istennek áldozál hálaadást, Ő felségének tégy szívből fogadást.
6. Szükségben tőlem segítséget kérj, Én megsegítlek, hogy engem dicsérj!
A gonosznak mond Isten: de mire Vészed törvényem a te nyelvedre?
Kötésem szájjal vallod, de gyűlölsz Intésemet, és ígémet megveted.
7. És mikoron a lopót te látod, Együtt futsz véle, dolgát javallod;
A paráznákkal örömet mulatsz, Rossz társaságnak gyakran helyet adsz;
Szájaddal szólasz nagy sok gonoszsgot, Nyelveddel szerzesz sok háborúságot.

8. Leülsz és atyádfiát megszólod, Az anyád fiát is rágalmazod;
Ezt míveled, de én csak hallgatok. Azt véled, én is csak olyan vagyok,
Mint szintén te, de téged előveszlek, És szemlátomást bűnödről megfeddlek.
9. Ezt mostan eszetekbe vegyétek, Kik az Istenről elfelejtkeztek,
Hogy mentség nélkül el ne rántsalak! Az becsül engem, aki hálát ad;
Mond az Isten: az ily ember jár jó úton, És segedelmem néki jelen vagyok!

307. dicséret (szöveg: Keresztesi József)

1. Dicséretet mond nyelve mindennek Tenéked, könyörülő Istennek,
Hogy meglátván nyavalyás sorsunkat, Elvégezted szabadításunkat,
E végre Fiad küldéd e világra, Hogy utat nyisson nekünk mennyországra.
2. Megaláztat, hogy felmagasztaljon, Ő szomorkodott, hogy vigasztaljon;
Szegénységben élt, hogy gazdagítson, Meghalt, hogy minket megszabadítson
Kárhozatától az örök halálnak: Ily dolgot még angyalok is csudálnak.
3. Áldott légy, Atyánk, hogy könyörültél És hozzánk ilyen megtartót küldtél!
Vigy elébb ennek ismeretében, Adj idvességet Fiad nevében;
Igaz hit által köss össze övele, Melynek a szeretet légyen kötele.
4. Tekints Fiadnak szent érdemére, Melyet elődbe tett drága vére;
Érte bocsásd meg sok bűneinket, A kárhozattól szabadíts minket,
Általa végre hozzád égbe érjünk, Ott szent Fiaddal s Lelkiddel dicsérjünk!

430. dicséret (szöveg: Losontzi István)

1. Úr Jézus, idvesség fejedelme, Én életemnek hű segedelme,
Megtértek hozzád hálaadással? Szent neved áldom énekmondással,
Emlékezeted elrejttem szívemben, Rólad éneklek egész életemben.
2. Mert gyarló voltom bűnben eredett, De nagy kegyelmed rám kiterjedett,
Istenem voltál kezdettől fogva, Nem hagytad a bűnt, hogy tartson fogva,
Sőt a világtól engem elszakasztál, Szent szerelmedből magadnak választál.
3. Eljegyzél kegyelmed pecsétjével, A keresztségnek drága vizével,
Zászlód alá én nevem beírtad, Néped közé szolgád befogadtad,
Erőtlenységem lelked segítette, Háza javait velem éreztette.
4. Testtől születtem s merő test voltam, Bűnöm sírjában szinte megholtam,
Ámde szent véred drága hullása Lőn én lelkemnek megtisztulása,
Újjászült lelked, hathatós voltával, Felékesített égi koronával.
5. Hát világ, test, bűn, tőlem távozzál, Bennem nincs részed, bármit okozzál!
Uram pecsétjét én reám vettem, Már kegyelméből tagjává lettem,
Fejedelmemnek csak őtet esmérem, Igéje s lelke lesz holtig vezérem.
6. Téged is kérlek, ó áldott Lélek, Vezess a jóban, amíglen élek,
Hogy a bűnöknek épen meghaljak, Szent életet kövessek és valljak,
Hogy az én Uram engem megkedveljen És végre bennem öröme beteljen.

51. ZSOLTÁR

1. Úr Isten, kér - lek, kegyelmezz né - kem, És kegyelmed - ből könyörülj én - raj - tam,

Bű - ne-im-ből tő - led megtisztít - tas - sam, Nagy ir - galmad - dal végykö - rül engem!

Tö - rüld el az én nagy bűne - i - met, Mo - sogass jól meg fer - telmességim - ből,

A - mikkel fer - téz - tettem él - te - met: Tisz - títsad el nagy kegyelmességed - ből!

2. Mert ismerem jól gyarló voltomat, És bűnöm mindenkor forog előttem,
Melyet csak te ellened cselekedtem, Mely miatt tészek én nagy siralmat.
Vétektem a te szemeid előtt, Melyért engemet méltán megbüntethetsz,
Rám vethedd kemény ítéletedet, Mindazonáltal igazán ítélhetsz.

3. Mert íme látom, nyilván jól értem, Hogy én a gyarlóságban fogantattam,
Vétekben az én anyámtól származtam, Szüleim bűnös véréből lettem.
De te az igazságot szereted, És igen kedveled a tiszta szívet,
És a te titkos bölcsességedet Nagy kegyelmesen nekem megjelentet.

4. Hints meg, Uram, engemet izsóppal, És én azontúl tisztán megújulok;
Moss meg engem, és szépen megtisztulok, És fejből leszek a tiszta hónál.
Hogy örvendezhessen az én szívem, Add, hogy megértsem te nagy irgalmatod,
És megvidul minden én tetemem, A te haragod melyet összerontott.
5. Színedet rejtse el vétkeim elől, Fertelmes bűneimet ne tekintsed,
Haragos orcád énrólam elvégyed, Tisztíts meg engem minden bűnemből!
És teremts tiszta szívet én bennem, Dolgomat mindig jóra vezéreljed,
Az erős lelket újítsd meg bennem, Hogy kedves legyen életem előtted!
6. Ne vess el engem szent színed elől, És ne vedd el szent Lelkedet éntőlem,
Sőt szerezz teljes örömet énbennem, Tégy bizonyossá engedelmedről!
Indíts szívemben nagy vigasságot, És engem vidám lélekkel erősíts,
Értsem örömmel nagy irgalmatod, Kegyelmisséggel engemet bátoríts!
7. És példa leszek erről mindennek, A bűnösöket utadra tanítom,
Bűnökből hozzád térésre indítom, Hogy csak tebenned reménykedjenek.
Ó, én Istenem, én idvességem, Szabadíts meg e vérrel buzgó büntől,
Hadd énekeljen örökké nyelvem Te igazságos, szent ítéletedről!
8. Nyisd meg azért az én ajakimat, Hogy az én szájam dicsérhessen téged!
Ha az áldozat kedves volna néked, Nem kíméleném áldozatomat,
De nem kell néked égő áldozat: Az alázatos lelket te szereted,
Az tenálad a kedves áldozat; A töredelmes szívet meg nem veted.
9. *Jóvoltodból tégy jól a Sionnal, Hogy kőfalai a Jeruzsálemnek
Nagy dicsőségesen megépüljenek, Ékesüljenek magas tornyokkal.
Akkoron áldoznak igazságot, Amely kedves léssen te fölségednek,
És készítenek égőáldozatot, A te oltárodra tulkokat tesznek.*

61. ZSOLTÁR

1. Ki - ál - tá - som halld meg, Is - ten! Vedd fü - led - ben

Az én kö - nyör - gé - se - met, Mert én szí - vem nagy ín - ség - ből,

Mesz - sze föld - ről Ki - ált - ja Fel - sé - ge - det!

2. Végy fel engemet köszálra, Magasságra, Hol bátorságom legyen,
Mert te vagy én erős tornyom, Vigasságom, Én ellenségim ellen!
3. Te hajlékodban lakásom Én kívánom És óhajtom szüntelen;
Szárnyaidnak árnyékába Kívánczozva Vagyok jó reménységben.
4. Meghallgatsz fogadásomban Engem, Uram, Nyújtván kegyességedet.
Örökségüket megadod, És megáldod, Akik félik nevedet.
5. Naphoz napok adassanak A királynak, Nagy sok nemzetségekre
Sokasítsad esztendeit, Nyújtsd életit Véghetetlen időkre.
6. Országa érjen sok időt Isten előtt, Szép csendes békességben,
Igazságnak hívsége Elől vegye És őrizze kegyesen.
7. És aztán vígan éneklek Szent nevednek Mostan és mindörökké,
És amely fogadást tettem, Megfizetem Naponként önöké.

62. ZSOLTÁR

1. Az én lel - kem szép cse - de - sen Nyug - szik csak az Úr Is - ten - ben,

Mert csak ő az én id - ves - sé - gem. Ő né - kem e - rős kő - vá - ram,

Meg - tar - tóm és én ol - tal - mam, Min - den go - nosz - tól megment en - gem.

2. Míg incselkedtek ennyire Az ártatlan, hív emberre? Ím, megjövendölöm tinektek,
Hogy mint a régi romlott fal, Amely már dűlőfélben áll, Mind lerohantok, és elvesztek.
3. Azon vannak mindenképpen, Hogy akit fölemel Isten, Azt ők viszontag lenyomhassák,
Hazugság minden elméjük, Átokkal rakva ő szívük, Noha jó szavukat mutatják.
4. Azért, szívem, reménységed Csak az Úr Istenben vessed Éljen csak az ő segedelmével!
Ő nekem magas köszálam, Oltalmam és erős bástyám, Hogy soha ne tántorodjam el.
5. Az Isten én idvességem, Erősségem, dicsőségem; Bízhatok azért csak őbenne!
Előtte ti szíveteket, Töltsétek ki lelketeket, Ő legyen lelkünk hiedelme!
6. De lám a földi emberek Csak hazugok minden rendek, Hogyha valóban megláttatnak,
És a mértékbe (mérlegre) vettetnek, Nincsen semmi nehézségek, Az fontban egy cseppet sem nyomnak.
7. Ne bízhatok erőszakban, Hamis ragadozásokban, Múlандó dolgon ne kapjatok!
Ha sokasul ti kincsetek, Ahhoz ne bízzék szívetek, Mert nem állandó gazdagságtok.
8. Az Isten egy szót szólt egyszer, Melyet én hallottam kétszer: Hogy nagy ereje vagyon néki.
A kegyesség, Uram, tied, És te nyilván megfizeted, Akinek dolga mint érdemli.

65. ZSOLTÁR

1. A Si-on-nak he-gyén, Úr Is - ten, Ti - ed a di - csé - ret,

Fo - gadást tész - nek né-ked it - ten, Tisz - tel-vén té - ge - det,

Mert ké - ré - sü - ket a hí - vek - nek Meg - hal - lod ke - gye - sen,

A - zért te-hoz-zád az em-be - rek Jön - nek min - de - nün - nen.

2. Rajtam a bűn elhatalmazék, Terhelvén engemet,
De nagy volta kegyességednek Eltörli vétünköt.
Boldog, akit te elválasztál, Fogadván házádba,
Hogy előtted nagy buzgósággal Járjon tornácodba.
3. Javaival a te házádnak Megelégtettünk,
Szép dolgain te templomodnak Gyönyörködik szívünk.
A te csuda igazságodból Megfelelsz minekünk;
Hallgass meg, Isten velünk tégy jól, Ó mi segedelmünk!

4. Mindenek csak te benned bíznak E föld kerekségén,
Akik széjjel messze lakoznak A tengernek szélén.
Te mondhatatlan hatalmaddal A magas hegyeket
Körülfogod, mint egy abronccsal, Erősítvén őket.
5. Tengeri habok nagy zúgását Te megcsendesíted,
A pogány nép zúgolódását Ottan elenyészted,
Nagy félelmükben elbágyadnak Mindenek e földön,
Nagy voltán a te csudáidnak, Miknek számuk nincsen.
6. Te megvigasztalsz mindenekeket Reggel a napfénnel,
Bíztatsz minden élő rendeket Csillagokkal éjjel.
Áldásiddal meglátogatod Az elszáradt földet,
Hasznos esőekkel meglágyítod, Gazdagítván őket.
7. A te kútaidból a vizek Soha el nem fogynak,
Hogy a szép földi vetemények Szaporodhassanak.
A barázdákat megítatod A szántóföldeken,
A vetést szép esővel áldod, Hogy bőven teremjen.
8. Megkoronázod az esztendőt Nagy sok javaiddal,
Lábaid nyoma kövérséget Csepegtet nagy zsírral.
Lakóhelyei a pusztáknak Folytak kövérséggel,
Hegyek és halmok vigadoznak Nagy bő termésekkel.
9. A szép sík mezők ékeskednek Sok baromcsordákkal;
Villognak a szép szántóföldek Sűrű gabonákkal.
A hegyoldalak, mezőföldek Szép búzanövesssel
Örvendeznek és énekelnek Nagy gyönyörűséggel.

377. dicséret (szöveg: Szűcs György)

1. Szentlélek, végy körül bennünket, Szenteld meg szívünket,
Készíts neved imádására, Magasztalására,
Hogy téged szívből imádhassunk, Hálákat adhassunk:
Hisszük, a mi szánkban szózatja Egeid meghatja.
2. Szentlélek, imádunk mi téged, Valljuk istenséged.
Hisszük, hogy az új ember szíve Saját kezéd míve.
Te vagy a hitnek mind szerzője, Mind elvégezője,
Te gyújtasz szívünkben világot, Forró buzgóságot.
3. Szakaszd el hát most is szívünket, Minden érzésünket
A sok hiábavalóságtól, E csalárd világtól,
Hogy az igének hallgatói, Légyünk megtartói;
Mely szívünkben gyökeret verjen, Gyümölcsöt teremjen.

66. ZSOLTÁR

1. Ör - vendj e - gész föld az Is - ten - nek, És é - ne - kelj szép zen - ges - sel!

Nagy di - cső sé - gés szent ne - vé - nek Min - de - nek di - csér - jék széj - jel.

Mond - já - tok ezt az Úr Is - ten - nek: Csu - dá - la - to - sak dol - ga - id,

E - rős - sé - ged, nagy hoz - zád es - nek Hí - zel - ked - vén el - len - sé - gid.

2. A te isteni felségedet E földön mindenek áldják,
 És dicsőséges szent nevedet Énekléssel magasztalják.
 Jertek, és ezt jól meglássátok, Minden jól ide figyelmezz:
 Istennek mily csudálatosok Dolgai az emberekhez.

3. A tengert és a folyóvizet Megszárazstja, hogy a népnek
Lábuk szárazon által mehet, Min szíveink örvendeznek.
Országá megmarad örökké, Szeme lát minden népeket,
A kik feltámadnak ellene, Előmenetük nem lehet.
4. Áldjátok a mi Istenünket E földön minden emberek,
Dicsérjétek az ő szent nevét Nagy zengéssel, minden népek.
Mert életünket ő megadá Az ő nagy kegyességéből,
Lábainkat meggyámolítá, Oltalmazván eleséstől.
5. De minket igen megpróbálál És megkesergetél, Isten.
Megolvasztál és megtisztítál, Mint ezüstöt, a nagy tűzben.
Te minket, szegény szolgálodat Adál ellenség töriben,
Kik hevederrel tagjainkat Megkötözték nagy erősen.
6. Mi fejünkre népet ültetél, Mint a barmok, terhelteténk;
Nagy árvizeket ránk eresztél, Sebes tűzön általmenénk.
De te kihoztál, Uram,, minket, Megenyhítél, megnyúgotál,
Templomodban azért tégedet Dicsérlek szép áldozattal.
7. *Amely fogadást neked tettem Én siralmas ajakimmal,
Ínségemben mire feleltem, Esedezvén én szájjammal:
Sok hizlalt szép kövér barmokat Áldozatra adok neked,
Kosokat, ökröket, bakokat Megégetek te előtted.*
8. Jertek, halljátok, hadd beszéljem Tinéktek, istenfélőknek,
Amiket Isten tett én vélem, Mily kegyesen tett lelkemnek!
Hogy szájjammal hozzá kiálték, Ottan meghallgata engem,
Azért beszédével nyelvennek Mindenkor őtet dicsérem.
9. *Hogyha hamisságot szívemben Valaha gondoltam volna,
Soha engem könyörgésemben Ő meg nem hallgatott volna,
De bizonyára a jó Isten Kérésemben meghallgata,
És panaszimat jól megértvén, Könyörgésemnek helyt ada.*
10. Légyen áldott a nagy Úr Isten Az ő nagy kegyességéért,
Ki meghallgatott kérésemben, És kegyelmesen hozzám tért!

67. ZSOLTÁR

1. Úr Is-ten, áldj meg jó-vo-l-tod - ból És ke-gye-sen for-dulj hoz - zánk,
Ol - talmaz meg minden go-nosz - tól Szent szí-ne-det for-dítsd re - ánk

Hogy e föl - dőn min - den Meg - is - mer - je szé - pen

A te ú - ta - dat, És a po - gány né - pek

Té - ged tisz - tel - je - nek, Meg - tar - tó - ju - kat.

2. És akkoron dicsérnek téged, Dicsérnek téged a népek, ∴:
Nagy tisztességet tesznek néked, A pogányok is örülnek,
Midőn mindeneket, És a pogány népet Szent igazsággal
Bírod és ítéled És jóra vezérled Nagy hatalmaddal.

3. Dicsérjen téged minden nemzet, Úr Isten, téged dicsérjen! ∴:
A föld teremjen bő gyümölcsöt, Áldjon meg minket az Isten!
Adja szent malasztját, Nyújtsa áldomását, És ő felségét
Félje és rettegje E föld kereksege, Mint ő Istenét.

494. dicséret (szöveg: Várad 1654.)

1. Tenéked, Uram, hálát adok Hozzám való jóvoltodért, :/
 És teljes szívemből vígadok Rám árasztott jókedvedért,
 Mert ím meghallgattál, Engem kiragadtál Nyavalyáimból,
 Szívbeli vidulást, Adtál szabadulást Sok bánatimból.
2. Ím feltámasztád napom fényét Mely homályba béborult volt, :/
 Elmosád rólam lelkem szennyét, Melyben hevertem, mint egy holt.
 Nyomorúság között, Mint egy lekötözött, Mikor hányattam:
 Voltál segítséggel, Hogy én több ínséggel Ne bántattassam.
3. Atyai gondviselésedet Sok ezerszer megpróbáltam, :/
 Reám kinyújtott kezeidet, Jó Istenem, által láttam;
 Tégedet dicsérlek Azért, amíg itt élek E gyarló testben;
 Szájamnak szózatja Eged általhatja: Hiszek igédben.
4. Ma kezeidbe ajánlottam, Amit csak adtál énnékem; :/
 Felköltömkor is azt mondtam: Magad bírd engem, Istenem!
 Hogy a bűnnek rabja, Ne legyek szolgája; Adj estét érnem!
 Ki uralkodol s élsz És senkitől nem félsz: Ne hagyj elvesznem!

68. ZSOLTÁR

1. Hogy-ha fel-in-dul az Is-ten,
Es el-fu-tamodnak széjjel
El - ker-get-tetnek szerte-len
Ő ha-ra-gos szí-ne e-lől
Min-den ő el-len-sé - gi.
Min-den ő gyűl-ő - lő - i.

Úgy el-ű-zetnek hir-te-len,
Mint a füst semmi-vé leszén,
El-vész minden ő dol - gok;
El-vész minden ő dol - gok;

Mint vi-asz olvad a tűz-től,
Úgy az ő kemény színé-től
Elvesznek a gono-szok.
Elvesznek a gono-szok.

2. De az igazak mindnyájan Örvendeznek nagy vígságban A kegyes Isten előtt; :/
És víg szívvel énekelnek, Hogy ő kevély ellenségek Megszégyenült, elveszett.
Nagy örömmel az Istennek, Énekeljétek nevének, Dicsérjétek, áldjátok;
Ki pusztá földeken megyen, Kinek neve erős Isten: Őtet magasztaljátok!
3. Ő előtte vigadjatok, Mert ő az árváknak atyjok, Kiket táplál kegyesen. :/
Az özvegyeknek oltalma. Az ő isteni hatalma, Lakván ő szentségében.
Megáld egyes embereket, Ád nékik szép cselédeket Háznép tenyészésére;
A foglyokat ő kimentí. A pártütöket rekeszti Pusztá és parlag földre.
10. Ellenségedet megbírod, Köztük helyezvén hajlékod Lakozol dicsőséggel. :/
Áldott legyen az Úr Isten, Ki velünk ily nagy jól teszen, Látogat kegyességgel.
Isten a mi segedelmünk, Kegyesen lakozik velünk, Őriz minket, népeit;
Halál és élet kezében, Ő az erős, örök Isten, Megtartja ő híveit.
16. Énekeljétek Istennek, Ki lakója az egeknek, Kiket teremtett régen. :/
Holott nagy hatalmával ül, Honnan szava úgy megdördül, Hogy zeng és harsog minden.
Dicsérjétek nagy hatalmát, Ki felséges méltóságát Izráel látatja!
Kinek nagy erejét ott fön, Az égen és a felhőkön Senki sem tagadhatja.
17. Nagy félelmetes az Isten Az ő dicső szentségében! Ki Izráel népének :/
Erőt ad nagy kegyelmesen; Azértan minden időben Mitőlünk dicsértessék!

194. dicséret (szöveg: Böszörményi Pál után)

Tartsd meg e gyülekezetnek, Melyet törvényid vezetnek, Nagyjait, kicsinyeit; :/
 Igazgassad tanítóit, Hűséges előjáróit, Felsőbb és köz rendeit.
 Adjad, hogy szívvel-lélekkel Dicsérhessünk a szentekkel, S csak téged tisztelhessünk.
 És ha eljő amaz óra, Melyben szállunk koporsóba: Mennybe hozzád mehessünk!

393. dicséret (szöveg: Michael Altenburg)

1. Ne csüggedj el, kicsiny sereg, Ha rád zúdul vad ellened, Hogy végképp összetörjön; :/
 Bár elpusztításodra tör, Gond, kételkedés mit gyötör? Nem lesz ez így örökkön!
 Bízzál: ügyed az Istené? Népét ő el nem ejtené: Ő áll majd bosszút érted;
 Ő állít Gedeont melléd? Általa harcodbán megvéd, Szent ígését és téged.
2. Él az Úr, áll ígérete: Ördög s világ minden csele Megszégyenül mi rajtunk! :/
 Vélünk az Úr, mi ő vele, Végtelen az ő ereje: Győzelmet kell aratnunk.
 Krisztusunk, segélj, el ne hagyj, Pártfogónk végig te maradj: Oltalmaz neved által,
 Hogy, mint hű nyájad, teneked Zenghessünk dicséreteket Víg, boldog hál'adással!

431. dicséret (szöveg: Oppenheimeri zsoltárfüggelék)

Úr Isten, kérünk tégedet: Keresztelj és moss meg minket, És tisztíts meg kegyesen; :/
 A Krisztusnak ő vérével Nagy bűneinket töröld el Szentlelked erejében.
 Amit e szent fürdő jegyez, Mindent mi bennünk megszerez: Végy körül szerelmeddel,
 Hogy a te szövetségedben Megmaradjunk mind végiglen, Minden mi gyermekinkkel.

443. dicséret (szöveg: Losontzi István)

1. Lelkem, adj dolgot magadnak, Hirdessed édes Uradnak Jóvoltát és felségét, :/
 Hirdessed ajándékinak, Melyeket ad barátinak, Nagyságát és szépségét.
 Uram, tereád gerjede Szívem, és rólad zengedez Nyelvem kész indulattal,
 Mert voltál s vagy te népedhez, Áron vett örökségedhez Drága jó akarattal.
2. Kijelentéd irgalmadban, Szentséges végvacsorádban, Hogy áldozattá lettél, :/
 A benned bízó hívekért, Halált nemző vétkeikért Egyszer eleget tettél.
 Kikkel is végig lakozol És karjaidon hordozol, Sőt azokkal egyesülsz;
 Szentlelked által bennük vagy, Noha felséged dicső nagy, S az Atyának jobbján ülsz.
3. Azért, akik tusakodnak, Bűneiken szomorkodnak És hittel reád néznek; :/
 Idvezítésedet várják, Bűn előtt szívük bezárják, Megtérni igyekeznek;
 Kívánnak néked engedni, Szent életben nevelkedni És futnak jóvoltodhoz;
 Azok, mit édes fiaid, Kebeleden nőtt juhaid, Méltók szent asztalodhoz.
4. De a színes képmutatók, Bűnt vetők, gonoszt aratók Innen távol menjenek; :/
 Megtérni nem tudó szívek, Álnokságra felvont ívek E jóval ne éljenek.
 Ti, álnokságnak fiai, Fussatok el, mert javai Az Úrnak nem tiétek;
 Ha éltek itt méltatlanul, A harag csallhatatlanul Reátok száll, higyjétek.
5. Hát lelkem, hallgasd Uradat Próbáld meg tennenmagadat, Úgy járulj ez asztalhoz, :/
 Higgy, térv meg, a bűnt utáljad, Az Istent féljed, szolgáljad, Fuss hozzá, mint kőfalhoz.
 Uram, ezekre kész vagyok, De hibáim sokak, nagyok, Rajtam nagy terhek vannak;
 Ó Jézus, engem ne hagyj el, Segélj, tőlem ne maradj el, Sőt válassz el magadnak.

77. ZSOLTÁR

1. Az Is - ten-hez az én szó - mat, E - me - lém ki - ál - tá - so - mat,

Hogy fel - ki - ál - ték hoz - zá, Be - szé - dem meg-hall - ga - tá.

Min - den - né-mű szük-sé-gem - ben Re - mény - sé-gem csak az Is - ten;

Éj - jel ke - zem fel - tar - tom, Az ég - re hoz - zá nyúj - tom.

2. Lelkem nagy bánatba esett, Minden vigasztalást megvet,
Az Isten rettent engem, Ha róla emlékezem.
Noha Istennek szívemben Panaszlok nagy ínségemben,
Lelkem mégsem találhat Semmiben nyugodalmat.

3. Szemeimet nyitva tartod, Aludni éjjel sem hagyod;
Erőmben úgy elfogyék, Hogy egy szót sem szólhaték.
Gondolám a régi időt, És forgatám szemem előtt
Az elmúlt esztendőket, Hányám és vetém őket.

4. Megemlítém hegedűmet Néhai éneklésemet,
Szívem egész éjszaka Ezt mind előforgatja.
Ennek hogy értelmét leljem, Azon igyekezik lelkem,
Elmélkedvén erősen, Végre szólék ekképpen:

5. E harag mindenkor tart-é? Az Úr örökké elvet-é?
Nincsen-e őnekie Én hozzám semmi kedve?
Elfogyott-é nagy kegyelme, És ő atyai szerelme?
És immáron hátra tért, Amit nekünk megígért?
6. Teljességgel elfogyott-e Hozzánk való nagy szerelme?
Elaludt-e irgalma Az ő nagy haragjába?
Végre mondék: oda vagyon Az én életem immáron,
Isten megvonta kezét, Nem nyújtja segedelmét:
7. De meggondolám ismétlen, Miket míveltél régenten:
A te nagy csudáidat, Miket sok ember látott.
Csudáidról gondolkodva, Miket láték dolgaiddba,
Elmélkedém erősen, Végre szólék ekképpen:
8. Ó, erős és kegyes Isten, Szent vagy cselekedetidben,
És sehol senki nincsen Hozzád hasonló Isten.
Csuda, Isten, a te dolgod, Amint gyakran megmutatod,
Minden népek jól látják Nagy voltát hatalmadnak.
9. Népedet te kimentetted, Nagy ínségéből kivetted,
Jákóbnak és Józsefnek Nemzetét mindkettőnek.
Hogy a víz téged megláta, Ottan nagy félelme juta,
És a tenger mélysége Legottan megrendüle.
10. A felhők esőt ejtének, És nagy mennydörgések lőnek,
A magas ég harsoga, Széjjel minden csattoga.
Sűrű nyilak repülének, Sebes köesők esének,
Oly villámlások lőnek, Hogy az egész föld fénylék.
11. A föld megrendüle szörnyen, Utad lőn a nagy tengeren;
Általmenél a vízen, Lábad nyoma még sincsen.
A te szerelmes népedet Mint egy nyájat vezérletted,
Kihozád hatalmaddal Mózes és Áron által.

80. ZSOLTÁR

1. Hall- gasd meg, Iz- rá- el pász-to ra, És Jó- zsef- nek ve- zér - lö U ra,

Kit őrizsz, mint egy juh-nyá-jat, For - dítsd hoz-zánk szent or - cá - dat!

A - ki ülsz a Ké-ru - bi - mon, Je - len - jél meg vi - lá - go son!

2. Mutasd meg, Uram, nagy erődöt, Láttasd meg az Efraim előtt,
Mutasd meg Benjáminnak is, Így tégy a Manassénak is,
Tarts meg minket teljességgel, Nagy ínségünkben ne hagyj el.

3. Úr Isten, térj hozzánk ismétlen, Őrizz meg minden gonosz ellen!
Nyújtsd világosságodat, Fordítsd ránk irgalmadat,
Térítsd hozzánk szent orcádat, És semmi nekünk nem árthat!

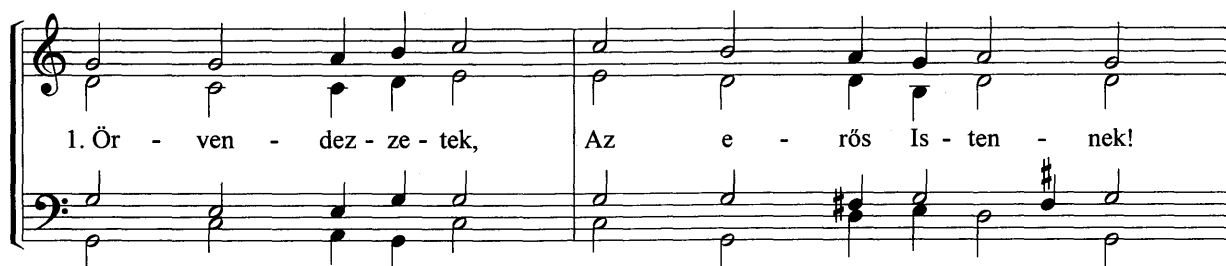
4. Ó, Úr Isten, vajjon míg tartod Mi rajtunk a te nagy haragod?
Míg veted meg kérésünket? Könnyhullatást kenyér helyett
Adál nekünk, és itattál Minket nagy könnyhullatással.

5. Te minket feddődésbe ejtél, Szomszédinkkal nem becsültetél;
Az ellenségnek lőnk csúfja! Tarts meg, Seregeknek Ura!
Világosítsd színed rajtunk, És nem lesz semmi bántásunk!

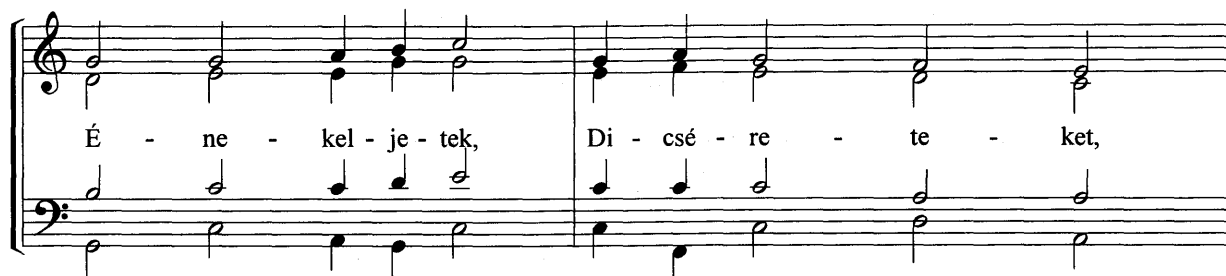
6. A szőlőtövet Egyiptomból, Elhozád szolgálat házából,
És a jó földbe plántálád, Honnan a népet kihajtád;
E tágas téren nagy messze Ő gyökere kiterjedje.

7. Ő széles árnyéka kiterjedt, Béfödte a magas hegyeket,
Az ő vesszei magasak, Felnöttek, mint e cédrusfák,
Ágait mind a nagy vízig, Kiterjeszté a tengerig.
8. Miért tördeléd el gyepűjét, Hogy eresztél belé más népet,
Ki szőleít leszaggatá? Még gyökerét is kitúrá!
A vadak kinyűvék szörnyen! Hogy engedéd ezt, Úr Isten?
9. Uram, ismétlen térj mihozzánk, Mennyekből szemed fordítsd reánk,
És látogasd meg a szőlőt, Melyet jobbkezed ültetett,
Nézd meg a csemetét végre, Kit szerzél dicsőségedre!
10. Tűzzel megint megégettetik, Teljességgel elpusztíttatik
Haragodnak nagy tűzében. Nyújtsd kezedet, ó, Úr Isten,
Az emberre, kit kezeddél Magadnak erősítettél.
11. És mi el nem térünk tetőled, Csak életünket erősítsed,
És dicsérjük szent nevedet, Úr Isten, vigasztalj minket!
Világosítsd színed rajtunk, És mi nyilván megtartatunk.

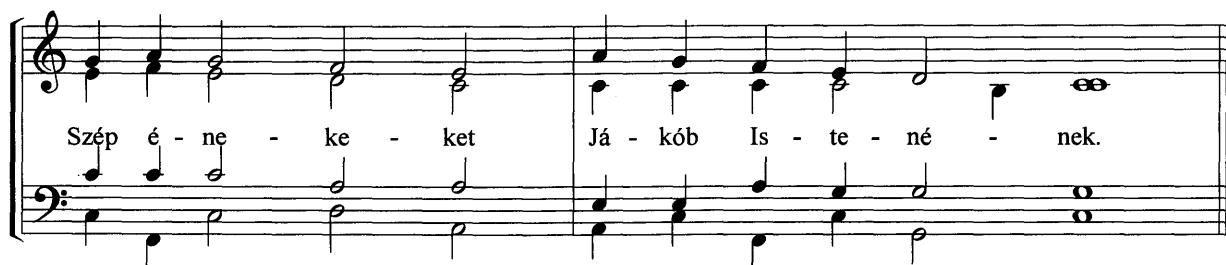
81. ZSOLTÁR

1. Ör - ven - dez - ze - tek, Az e - rős Is - ten - nek!

É - ne - kel - je - tek, Di - csé - re - te - ket,

Szép é - ne - ke - ket Já - kób Is - te - né - nek.

2. Szép dicséretet Néki mondjon minden!
Lantokban ötlet És citerákban Dicsérjük vígan Néki zengedezvén!
3. Most ez új hóban (új évben, ünnepen) Néki örvendezzünk
Trombitaszóban! Rendelt időnkben, Víg ünnepünkben Illik énekelnünk!
4. Mert Izráelnek Isten parancsolá
És a Józsefnek, Hogy ők ekképpen Élnének híven, Jelül néki hagyá.
5. Ily kötést szerze az Isten Józseffel,
Midőn kijőve Az Egyiptomból, Holott a nép szól Ismeretlen nyelvvel.
6. A teher alól Én kihozáam őtet,
Hogy sárgyúrástól, Téglavermekből És inségekből Kimentsék kezeket.
7. Hozzáam kiáltál Te nagy inségedben,
És megtartatál. Imádságodat Meghallgatám ott A nagy mennydörgésben.
8. A Meribánál Én megkísértélek,
Látám azonnal Nagy keménységed, Mégis tenéked Ilyen szóval szólék:
9. Hallgasd meg, népem, És közlöm tevéled
Vádló beszédem! Halld meg, Izráel, Amit szám beszél, És azt jól megértsed:
10. Néked ne legyen Idegen istened,
De egyedül én! Csak engem tisztelj, Senki mást ne félj, Nevemet becsüljed!

11. És vagyok neked Istened egyedül;
Ínségben téged Én megtartalak És kihozalak Egyiptom földébül.
12. Tátsd föl csak szádat, És megtöltöm bőven;
Menten meglátod, Hogy nagy bőséggel Lesz az eledel Csudálatosképpen.
13. De az én népem Engem nem hallgata,
Noha intettem Sűrű intéssel, De az Izráel Füleit bedugta.
14. Min megbúsulék, És őket elhagyám,
Hogy bár menjenek Önnön kedvükre, És ösvényükre: Szabadon bocsátám.
15. Ha népem szívvel Szót fogadott volna,
És ha Izráel Én útaimban És tanácsomban Járni akart volna,
16. Én is legottan Az ő ellenségét
Nagy hatalmamban Megvertem volna, Vetettem volna Rájok én kezemet.
17. Ő ellenségét Néki adtam volna;
Jó szerencsáját Én őnékie Nagy sok időkre Terjesztettem volna.
18. Búzát nékie Szépet adtam volna
Eledelére. És nagy bőséggel A kősziklából Mézet adtam volna.

169. dicséret (szöveg: Lengyel József)

Úr Isten, téged Szívünkől dicsérünk;
Vége felséged Most hát kedvesen, Midőn szívesen Imádunk és kérünk.

297. dicséret (szöveg: Losontzi István)

1. Ó seregeknek Hatalmas Királya,
A nagy Istennek, Mi teremőnknek, Gondviselőnknek Szerelmes szent Fia:
2. Szent indulattal Minden hívő lélek
Téged magasztal, Ó fő bölcsesség, Áldott Istenség! Én is, amíg élek.
3. Uram, mert te vagy Amaz örök Ige,
Eredeted nagy, Minden dolgoknak, Amelyek vannak, Vagy kezdete s vége.
4. Az Úr Istennek Te vagy dicsősége,
Dicsőségének Minden vég nélkül Te vagy egyedül Teljes fényessége.
5. Te vagy részese Isteni voltának;
Szent jelentése Tégedet mond s vall Minden biztonnyal Tulajdon Fiának.
6. Teáltalad lett Nékünk is Atyánkká;
Kegyelemből tett Engedelmedért, Szent érdemedért Fogadott fiakká.
7. Te vagy az Ura Választott népednek.
És hű pásztora Minden időben Most s jövődőben Gyenge seregednek,
8. Kiket megváltál Drága szent véreddel,
Megszabadítál Büntől, haláltól, A kárhozattól Elégtételeddel.
9. Azért már élünk Néked, nem magunknak;
Hát úgy bánj velünk, Hogy nagy örömmel Szolgáljunk szívvel Néked, mi Urunknak!

84. ZSOLTÁR

1. Ó, se - re-gek-nek Is - te - ne, Mely ked-ves gyö-nyö-rű - sé - ge

A te sze-rel-mes haj-lé-kid - nak! Az én lel-kem fo - hász-ko-dik,

Tor - ná-cod-ba kí - ván-ko-zik. Ó, Is-te-ne a ma-gas-ság - nak!

Á - hí-to-zik tes - tem, lel-kem Te - hozzád, é - lö Is - te - nem!

2. A verébnek is van fészke, És honjában költ a fecske, Én királyom, Zebaoth Isten:
Hol vannak a te oltárid, És te szentséges hajlékid, Hol dicsértetel felségesen?
Bizony boldog az oly ember, Ki téged házában dicsér.

3. Ó, boldog az ember nyilván, Aki a te útaidban Kíván járni szívvel-lélekkel!
Menvén a siralom völgyén, Ahol merő száraz minden, Ott is ő nagy hiedelemmel
Kutakat ás és csatornát, Melybe esővizet bocsát.

Megjegyzés: a zsoltár első sorának eredeti ritmusa: ♩ ♩ ♩ ♩ ♩ ♩ ♩ ♩

4. Mennek erőről-erőre, Segítségéről-segítségre, Míg hozzád jutnak a Sionra.
Ó, erős Zebaoth Isten, Hajtsd füled hozzám kegyesen, És figyelmezzél az én szómra!
Jákób Istene, nagy Isten, Hallgass meg én szükségemben.!
5. Mi paizsunk, ó Úr Isten, Fölkentedre nézz kegyesen, Mert jobb egy nap a te házában,
Hogynem ezer nap egyebütt! Az Isten tornáca előtt Kapunálló lennék inkábbban,
Hogynem mint sok időt éljek Házukban a hitleneknek.
6. Mert minékünk fényes napunk Az Isten, és mi paizsunk, Nagy dicsőséggel szeret minket.
Azokkal kegyelmet téssen, Kik járnak a jó ösvényen; Sok javaival áldja őket.
Boldog az ember életében, Ki bízik az Úr Istenben.

437. dicséret (szöveg: Losontzi István után Bajnóczi J.)

1. Ó Jézus, mi idvességünk, Fejedelmünk, dicsőségünk, Szívünknek fő vigasztalója!
Rólad, csak rólad énekel Szánk buzgó dicséretekkkel, Lelkünknek édes táplálója;
Egyedül csak hozzád térünk, Mert hű pásztornak ismerünk.
2. Ó, mily szent az az indulat, Mely veled örömet mulat, Ó Jézus, idvesség forrása!
Boldog, akit hívsz magadhoz, Méltóztatsz szent asztalodhoz, Hogy kegyelmed jelét ott lássa.
Bizony, boldog az oly ember, Ki nálad kedvességet nyer.
3. Mert érdemedben részesül, Teveled, Uram, egyesül, Ha hív tagja e vendégségnek.
Mint a bort s kenyeret veszi, Akképp részesévé teszi A hit őtet az idvességnek,
Melyhez ártatlan Jézusunk Vére által vagy jussunk.
4. Azért, kit bűnök rongálnak, Járulj e kegyes királynak Vig örömmel szent asztalához!
Nem vet el ez irgalmas szív, Mert könyörülő, igaz, hív, Csakhogy folyamodj oltalmához:
Bévesz sebe rejtekébe, Mint ígéri szent jelébe.
5. Nincs is egyébben oltalmunk, Reménységünk, bizodalunk, Édes Jézus, hanem csak benned.
Szállj hozzánk, kedves vendégünk, Oltsd meg nagy lelki éhségünk, Mert eledelünk csak érdemed;
Szívünket, ímé, kitárjuk, Szentségedet várva várjuk.

410. dicséret (szöveg: Friedrich Adolf Lampe)

1. Csak vándorút az életem, Míg majd hazámba érkezem, Szent Jeruzsálem városába,
Mit fönn az Isten készített, Szövetség-vérre épített, Hol ajkam majd csak őt imádja;
Csak vándorút az életem, Míg majd hazám elérhetem.
2. Árván megyek az élten át, Nem ismer itt a vak világ; Ott várnak rám a hű testvérek;
Ott vár az égi szent sereg; Ujjongva szolgállok neked, És örökké csak érted égek;
Ó, Megváltóm, jövel, siess, Szívem csak tégedet keres.